

سال سوم انسانی

۲۴ دی ماه ۹۵

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	ادبیات فارسی (۳)	۳
۲	ادبیات فارسی (۳) (شاهد، کوازه)	۳
۳	زبان فارسی (۳)	۴
۴	عربی (۳)	۵
۵	دین و زندگی (۳)	۷
۶	دین و زندگی (۳) (آزمون شاهد، کوازه)	۸
۷	زبان انگلیسی (۳)	۹
۸	ریاضی سال سوم	۱۱
۹	آرایه‌های ادبی	۱۲
۱۰	تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)	۱۳
۱۱	تاریخ ایران و جهان (۲)	۱۴
۱۲	تاریخ ایران و جهان (۲) (آزمون شاهد، کوازه)	۱۵
۱۳	چهره‌شناسی (۲)	۱۶
۱۴	جامعه‌شناسی (۲)	۱۷
۱۵	منطق	۱۸
۱۶	فلسفه‌ی سال سوم	۱۸
۱۷	روان‌شناسی	۱۹
۱۸	اقتصاد (انتخابی)	۲۰
۱۹	ریاضی سال سوم (انتخابی)	۲۲

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (دفتر عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ادبیات فارسی (۳)

۱- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد، نثر فارسی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۴)
معنی صحیح واژگان در گزینه‌ی «۲» آمده است:
مرصع: جواهرنشان / مُرّسم: نقاشی شده، منقش / حَمَل: از صورت‌های فلکی / فُرسی:
فارسی - ایرانی

۲- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد، نثر فارسی، صفحه‌ی ۳۹ تا ۵۴)
معنی صحیح واژگان عبارت است از:
الفغدن: ذخیره کردن، اندوختن
استمالت: دل‌جویی
خواتم: سرانجام‌ها
کافّه: همه

۳- (معصومه گوررزی، نثر فارسی، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۵)
«گزاردن حق» و «نقض عهد» با املای نادرست آمده‌اند.

۴- (رعنا اسری، نثر فارسی، صفحه‌ی ۶۰)
واژه‌های «فسحت، تطاول، طیش، بیفزاید» با املای نادرست نوشته شده‌اند.

۵- (ابراهیم رضایی‌مقدم، انواع ادبی (۲)، صفحه‌ی ۷۱)
توضیح آرایه‌ی «تناقض» ابیات:
در بیت «الف»: آسایش داشتن درد / در بیت «پ»: دیدن نادیدنی / در بیت «ث»:
جامه بودن عریانی / در بیت «ج»: در عین دم به دم در کنار هم بودن، گریزان بودن.

۶- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد، ادبیات انقلاب اسلامی، صفحه‌ی ۷۶)
در بیت گزینه‌ی «۳»: تنها یک تشبیه (آن همه خار بود) دیده می‌شود.
تشبیه در سایر ابیات:
گزینه‌ی «۱»: چون گردباد / مانند مجنون
گزینه‌ی «۲»: سفر عشق / گلگون (مانند گل) / سرشک [مانند] راهنورد است.
گزینه‌ی «۴»: مجنون صفتانیم / چون لاله

۷- (سعدالله زارع‌کاریزی، نثر فارسی، صفحه‌ی ۳۹ و اعلام)
کتاب کلیله و دمنه نمونه‌ی برجسته‌ی نثر فنی است.

۸-

(رعنا اسری، توکیبی، صفحه‌های ۵۷، ۶۲ و ۶۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: گلستان در هشت باب در سال ۶۵۶ هـ. ق. نوشته شده است. سال ۶۰۶، سال تولد سعدی است.

گزینه‌ی «۲»: طالبوف از روسو تقلید کرده است.

گزینه‌ی «۳»: ناصر خسرو قصیده‌سراست.

۹-

(مینا توکلی نژاد، نثر فارسی، صفحه‌ی ۵۷)

هر دو بیت به ناپایداری جهان و عدم وفای آن اشاره دارند.

۱۰-

(سپهر حسن‌خان‌پور، انواع ادبی (۲)، صفحه‌ی ۷۳)

مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۴» این است که انسان دقیقاً نتیجه‌ی اعمال خود را مشاهده می‌کند.

ادبیات فارسی (۳) (شاهد «گواه»)

۱۱-

(کنکور سراسری ۸۴ با تغییر، ترکیبی)

دها (زیرکی) / اعزاز (عزیز دانستن و بزرگ داشتن)

۱۲-

(کنکور سراسری ۷۶، ترکیبی)

واژه‌ی «لالی» در بیت گزینه‌ی «۲» با املای نادرست آمده است.

۱۳-

(کنکور سراسری ۷۸ با تغییر، نثر فارسی، صفحه‌ی ۵۹ و ۶۰ کتاب درسی)

در متن سه واژه با املای نادرست نوشته شده‌اند که عبارت‌اند از:
«بیاض، محاورت، اوان»

۱۴-

(کنکور آزاد ۸۰ با تغییر، ترکیبی)

واژه‌ی «مضمون» در این جمله با املای نادرست آمده است.

۱۵-

(کنکور سراسری ۷۲، نثر فارسی، صفحه‌ی ۵۹ کتاب درسی)

«خرده‌ی مینا» استعاره از گل‌ها و گیاهان رنگارنگ است.

۱۶-

(سؤال ۲۶۳ کتاب آبی با تغییر، ترکیبی)

هیچ واژه‌ای در بیت گزینیه «۴» ایهام ندارد.

تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه «۱»: یو: ۱) رایحه ۲) آرزو

گزینیه «۲»: دامان کشیدن: ۱) دوری کردن ۲) کشیدن دامان و پاره کردن آن

گزینیه «۳»: عهد در مصراع دوم: ۱) پیمان ۲) روزگار

۱۷-

(کنکور سراسری ۹۰، ادبیات انقلاب اسلامی، صفحه‌ی ۷۸ کتاب درسی)

سیدحسن حسینی (متولد ۱۳۳۵) از شاعران انقلاب اسلامی است. او نخستین

مجموعه‌ی شعر خود را با نام «هم‌صدا با حلق اسماعیل» در سال ۱۳۶۳ به چاپ

رساند. «حمام روح» (ترجمه)، «براده‌ها» و «بیدل، سپهری و سبک هندی» از دیگر

آثار اوست. دفتر شعر «گنجشک و جبرئیل» مجموعه‌ی سروده‌های عاشورایی

حسینی در قالب شعر «سپید» است.

۱۸-

(کنکور سراسری ۸۸، نثر فارسی، صفحه‌ی ۶۰ کتاب درسی)

در عبارت سؤال و ابیات گزینیه‌های «۲»، «۳» و «۴» به عدم دل‌بستگی اشاره شده است.

۱۹-

(کنکور سراسری ۷۴، نثر فارسی، صفحه‌ی ۵۹ کتاب درسی)

بیت صورت سؤال بر این نکته تأکید دارد که سخن گفتن هنگامی که نباید حرفی زد و

حرف زدن هنگامی که باید سکوت کرد، نشانه‌ی سبک‌مغزی است. در مصراع گزینیه‌ی

«۴» هم گفته شده که «هر چیز به جای خویش نیکوست».

۲۰-

(کنکور سراسری ۸۱، نثر فارسی، صفحه‌ی ۵۱ کتاب درسی)

مفهوم عبارت صورت سؤال چنین است: «کم‌خرد، خفیف و بی‌قدر می‌گردد».

زبان فارسی (۳)

۲۱-

(رویا رحمانی، املا، صفحه‌ی ۸۱ و ۸۲)

«عظت و بند» و «محیل و دشمن‌خوی» با املائی نادرست آمده‌اند.

۲۲-

(فسن روزیکر، دستور، صفحه‌ی ۶۰)

در بیت «پ»، «ایمن» و در بیت «ت»، «م» (من)، مضاف‌الیه مضاف‌الیه هستند.

۲۳-

(سیریمال طباطبایی نژاد، دستور، صفحه‌ی ۶۲)

بیدل دهلوی = معطوف / هر دو = بدل / شاعر آینه‌ها = بدل / نثر = معطوف / شاعر

پرکار = بدل / خط = معطوف

۲۴-

(مینا توکلی نژاد، زبان‌شناسی، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۵)

واژگان دارای واج میانجی در سایر گزینیه‌ها:

گزینیه «۱»: نوشته‌های

گزینیه «۲»: صورت‌های

گزینیه «۴»: نکته‌ای

۲۵-

(سعرالله زارع کلریزی، نگارش، صفحه‌ی ۵۲)

برخی از واژگان کاربرد تاریخی دارند، نباید از این واژه‌ها استفاده کنیم.

۲۶-

(رعنا اسری، دستور، صفحه‌ی ۷۲)

همه‌ی واژگان گزینیه «۲» مشتق - مرکب هستند.

تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه «۱»: «کتابخانه» مرکب و بقیه‌ی کلمات مشتق هستند.

گزینیه «۳»: «تخته‌پاک‌کن» مشتق - مرکب و بقیه مرکب هستند.

گزینیه «۴»: «پندار» ساده و بقیه مشتق هستند.

۲۷-

(سیریمال طباطبایی نژاد، نگارش، صفحه‌ی ۶۶)

تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه «۱»: پای داشتن جان (تشخیص و استعاره‌ی مکنیه)

گزینیه «۳»: چشم داشتن آسمان (استعاره‌ی مکنیه و تشخیص)

گزینیه «۴»: ناز و تنعم کردن خزان (استعاره‌ی مکنیه و تشخیص)

۲۸-

(سپهر فسن‌فان‌پور، دستور، صفحه‌ی ۷۲)

واژه‌های مشتق: زیبا - سبزه‌زار - روانی - واقعیت - زندگی

واژه‌های مرکب: آرام‌بخش - بدهکار

واژه‌های مشتق - مرکب: شکم‌چرانی - گوناگون

۲۹-

(کنکور سراسری ۹۴، نگارش، صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی)

تشبیه: صحرای هوس (اضافه‌ی تشبیهی)، هوس مانند صحرا / استعاره: «دلا ای دل»

مورد خطاب قرار گرفتن دل: استعاره و تشخیص / کنایه: سر در هوا گشتن

۳۰-

(کنکور سراسری ۹۴، دستور، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱ کتاب درسی)

در گزینیه «۲»، «مبانی اسلام»، متمم اسم برای «علاقه» است: علاقه به مبانی اسلام

توضیح نکات درسی:

متمم اسم، خود گروه اسمی است که با کمک حرف اضافه، وابسته‌ی اسم قرار می‌گیرد و

توضیحی به آن می‌افزاید: «علاقه‌ی او به نقاشی زیاد است»، «او در رانندگی مهارت

دارد».

عربی (۳)

۳۱-

(امیر طریقی، ترجمه، ترکیبی)

«كَانَ يَعْمَلُ بِالْعَدَالَةِ»: عادلانه رفتار می‌کرد، به عدالت رفتار می‌کرد (فعل ماضی استمراری است.) / «و لَا يَحْمَلُ»: تحمل نمی‌کرد (در این جا) / «أَنْ تَسْتَعِيرَ بِنْتَهُ»: که دخترش قرض بگیرد / «عَقْدًا»: گردنبندی را / «أمانةً»: به صورت امانتی

۳۲-

(سیدمهری شرفی، ترجمه، ترکیبی)

«اترك»: ترك كن / «الحرص»: حرص و طمع / «تَعْشُّ»: تا زندگی کنی (جواب طلب) / «راحة»: راحتی / «قَلَمًا»: به ندرت / «نالَ»: (در این جا) می‌رسد / «مُناه»: آرزوهایش / «مَنْ»: کسی که / «حَرَصَ»: (در این جا) حرص بورزد

۳۳-

(یواری کریمی، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه‌ی صحیح عبارت داده شده این است: «یکی آن است که در نهان، عملی هم‌چون عمل علنی انجام دهی.»

۳۴-

(رضا سرفروش، تعریب، ترکیبی)

«پدرم»: یا أَبِ / «پروردگارت را بخوان»: اُدْعُ رَبِّكَ / «از گناهان بزرگ من درگذرد»: أَنْ يَغْفُوَ عَن ذُنُوبِ الْعَظِيمَةِ / «زیرا من»: لِأَنِّي / «می‌ترسم»: أَخَافُ، أَخْشَى / «از فرجام کار خود»: مِثْنُ عَاقِبَةِ أَمْرِي

توضیح نکات درسی:

«یا آبتاه» و «یا آبت» در اصل «یا اَبی» بوده‌اند که مضاف‌الیه (ضمیر «ی» متکلم وحده) حذف شده و به جای آن «تاه» یا «ت» قرار گرفته است.

۳۵-

(درویشعلی ابراهیمی، تعریب، ترکیبی)

«آیا»: هَلْ / «بیان کردی»: أَظْهَرْتُ / «ظرت»: عَقِيدَتِكَ / «برگزار شد»: اِنْعَقَدْتُ، عَقِدْتُ / سالن مدرسه: قَاعَةُ الْمَدْرَسَةِ

۳۶-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، مفهوم، ترکیبی)

ترجمه‌ی بیت مورد سؤال: «بزرگواری را خرمایی نپندار که تو آن را می‌خوری / هرگز به بزرگی نخواهی رسید تا این که (شیره) گیاه صَبْر (تلخی) را بچشی.»
ترجمه‌ی گزینه‌ی «۲»: «به اندازه‌ی رنج بزرگواری‌ها به‌دست می‌آید و هرکس بزرگی بخواهد شب‌زنده‌داری می‌کند.»
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌ی «۱»: «فرصت را دریاب و از از دست رفتن آن بپرهیز / پس رسیدن به عزت در گرو به‌دست آوردن فرصت‌هاست.»
گزینه‌ی «۲»: «کسی که راهزنی می‌کند قهرمان نیست / تنها کسی که از خدا بترسد قهرمان است.»
گزینه‌ی «۴»: «دانش را بجوی و تیلی نکن / پس خیر از تنیلان چه دور است!»

ترجمه‌ی متن:

متن‌های ادبی که به زبان عربی نوشته شده‌اند - و آن، از میراث فرهنگی است - ادبیات عربی به‌شمار نمی‌رود؛ بلکه درست‌تر آن است که آن را ادبیات اسلامی به‌شمار آوریم! و دلیل، به این باز می‌گردد که ایرانیانی که از نویسندگان آن بودند، بر این اندیشه بودند که مرزهای جغرافیایی که میان ملت‌ها فاصله می‌اندازد، معیاری برای تعریف «میهن» نیست، بلکه پایه، همان اندیشه و پندار است. پس بر این اساس، می‌بینیم که پرچمداران ادبیات عربی در سده‌های نخستین، از اصلی فارسی بودند. به اثرهای ادیبان برجسته‌ی ایرانی بنگرید؛ پس ببینید که آن‌ها چگونه به سرودن شعر به عربی و به‌کار بستن واژگان و ترکیب‌های عربی می‌بالیدند.

۳۷-

(کنکور سراسری ۸۹، درک مطلب، ترکیبی)

ترجمه‌ی عبارت پرسش: «چرا ایرانیان به زبان عربی شعر می‌سرودند و از واژگان آن استفاده می‌کردند؟ زیرا آنان ...»
گزینه‌ی «۲»: چنین پاسخ می‌دهد: «احساس نمی‌کردند که زبان عربی از آن ایشان نیست.» که بر پایه‌ی متن، درست است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌ی «۱»: «می‌خواستند توان علمی خود را اثبات کنند.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.
گزینه‌ی «۳»: «در کشورهای عربی زاده شدند گرچه از اصلی فارسی بودند.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.
گزینه‌ی «۴»: «احساس کردند که زبان عربی برای آنان ساده‌تر و برای ترویج اشعارشان بهتر است.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.

۳۸-

(کنکور سراسری ۸۹، درک مطلب، مفهوم، ترکیبی)

ترجمه‌ی عبارت پرسش: «از اعتقادات ایرانیان این است که ...»
گزینه‌ی «۱»: می‌گوید: «زبان عربی به کشورهای عربی اختصاص ندارد.» که بر پایه‌ی متن، درست است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌ی «۲»: «ادب‌دانان باید از ریشه‌ای ایرانی باشند.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.
گزینه‌ی «۳»: «باید همه‌ی شعرها به زبان عربی سروده شود.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.
گزینه‌ی «۴»: «زبان فارسی باید به زبان عربی تبدیل شود.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.

۳۹-

(کنکور سراسری ۸۹، درک مطلب، ترکیبی)

متن بر این مطلب که «مسلمانان، در سراسر جهان، امت واحدی هستند.» دلالت دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «مرزهای جغرافیایی باید از بین بروند.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «ادبیات فارسی همان ادبیات عربی است.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «ادیان عرب، در شهرهای ایرانی زاده شده‌اند.» بر پایه‌ی متن، نادرست است.

۴۰-

(کنکور سراسری ۸۹، تشکیل، ترکیبی)

حرکت گذاری درست همه‌ی عبارت چنین است:

«إِغْتَدُوا أَنْ الْهُدُودَ الْجُغْرَافِيَّةَ الَّتِي تَفْصِلُ بَيْنَ الشُّعُوبِ لَيْسَتْ مِيقَاراً لِتَغْرِيفِ الْوَطَنِ.»

۴۱-

(کنکور سراسری ۸۹، تحلیل صرفی، ترکیبی)

«کانوا»: فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثي - مبني على الضمّ - معتلّ و أجوف / من الأفعال

الناقصة و هي من النواسخ؛ اسم ضمير «واو» البارز و الجملة صلة و لا محلّ لها من الإعراب

۴۲-

(ولی الله نوروزی، قواعد، صفحه‌ی ۴۸)

به صورت «هم یدعون» (صیغی للغائبین) صحیح است.

۴۳-

(منیژه فسروی، قواعد، صفحه‌های ۴۹، ۵۱ و ۵۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أنتِ تَلَوْتِ.» صحیح است.

گزینه‌ی «۳»: «أنتم ترمون.» صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: «هنَّ يَرْضَيْنَ.» صحیح است.

۴۴-

(حسین رضایی، قواعد، صفحه‌ی ۶۷ تا ۷۰)

«مساعدته» مفعول به برای فعل «يطلب» است. مفعول مطلق در سایر گزینه‌ها به ترتیب عبارت‌اند از:

«شكراً»، «أيضاً» و «نظر».

۴۵-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه‌ی ۶۷ تا ۷۰)

در گزینه‌ی «۴» کلمه‌ی «قلیلاً» ظرف زمان است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «اجتهاداً»، «تکاسلاً» و «حتماً» مفعول مطلق هستند.

۴۶-

(قاسم حسین هاشمی، صفحه‌ی ۶۰)

مصدر این باب به صورت «تعدّی» (تبدیل حرف عله به «باء» ما قبل مکسور) صحیح است.

۴۷-

(سمیه طهماسبی عمران، قواعد، صفحه‌ی ۸۲ و ۸۳)

در این گزینه هیچ یک از نشانه‌های تأکید لفظی و معنوی نیامده است و «کلّ» فاعل فعل «جاء» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: تکرار، تأکید لفظی در این گزینه است.

گزینه‌های «۳» و «۴»: «کلّ» مؤکّد این دو گزینه است و دارای تأکید معنوی هستند.

۴۸-

(سیدفهمت ستاره‌ران، قواعد، صفحه‌ی ۷۹ تا ۸۳)

در این عبارت هیچ یک از توابع دیده نمی‌شود. «مریض» خبر و مرفوع است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «المتكاسلين» معطوف و منصوب به «باء» به تبعیت از «المُجدّين».

گزینه‌ی «۲»: «الأطفال» عطف‌بیان و منصوب به تبعیت از «هؤلاء».

گزینه‌ی «۳»: «العزیز» صفت (نعت) و منصوب به تبعیت از منعت «صديق».

نگاه به گذشته:

۴۹-

(سیدمهدعلی مرتضوی، قواعد، صفحه‌ی ۴۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

«تری» فعل معتل ناقص است. در سایر گزینه‌ها، به ترتیب: «لاتکن» فعل معتل اجوف، «ینفق» فعل

صحیح، «آمنوا» فعل صحیح، «آراد» معتل اجوف و «بمزق» نیز فعل صحیح است.

۵۰-

(مهروی وکیلی، قواعد، صفحه‌ی ۶۷ تا ۶۹)

«نعماً» مصدر نیست، پس نمی‌تواند نقش مفعول مطلق و یا مفعول به را بپذیرد. هم‌چنین نمی‌تواند

مفعول به برای فعل «نحرص» باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «کثیراً» صفت جانشین مفعول مطلق و مناسب جای خالی است.

گزینه‌ی «۲»: «جدّاً» می‌تواند در نقش مفعول مطلق برای فعل محذوف، در جای خالی بیاید.

گزینه‌ی «۳»: «جرصاً» یا فعل «نحرص» هم‌ریشه است، پس می‌تواند در نقش مفعول مطلق

تأکیدی در جای خالی بیاید.

دین و زندگی (۳)

۵۱-

(عسکر امیرکلانی انری)

حدیث نقلین چون با عصمت اهل بیت (ع) مرتبط است، لذا با آیه‌ی تطهیر یعنی «أَمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ...» ارتباط مفهومی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۰، ۶۷ و ۶۸)

۵۲-

(محبوبه ابتسام)

بعد از نزول آیه‌ی ابلاغ (یا ایها الرسول بلغ)، پیامبر اکرم (ص) از مردم عبارت «ایها الناس من اولی الناس...» را پرسید و سپس حدیث غدیر را بیان کرد.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۵۳-

(سیرهای هاشمی)

پیامبر (ص) در مراسم دعوت خویشان در سال سوم پس از بعثت، سه بار درخواست خود از مهمانان را تکرار کرده و فرمودند: «کدام‌یک از شما مرا در این راه کمک می‌دهد...» هم‌چنین ایشان در مراسم غدیر خم سه بار فرمودند: «من کنت مولاه فهذا علی مولاه: هرکس که من ولی و سرپرست اویم، علی نیز ولی و سرپرست اوست.»

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۶۹ و ۷۰)

۵۴-

(مرتضی مفسنی کبیر)

همه‌ی موضوعات گزینه‌های «۱ تا ۳» از این آیه دریافت می‌گردد، به‌جز موضوع گزینه‌ی «۴» که عبارت «مطلق و آزاد از هر قید در هر زمان است». دقت شود شرط ارجاع منازعات ایمان به خدا، و روز جزا است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌ی ۵۹)

۵۵-

(مرتضی مفسنی کبیر)

شیعه‌ی با عمل سبب علاقه‌مندی مردم جهان به پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) می‌شود و شیعه‌ی بدون عمل، دوری مردم از آن بزرگواران را در پی دارد و این خود گناه بزرگی محسوب می‌گردد. از این رو، امام صادق (ع) می‌فرماید: «کونوا لنا زیناً و لا تکنوا علینا شیئاً» و علت تمجیدهای فراوان رسول اکرم (ص) از امام علی (ع) ایمان بی‌ظنیر و عمل بی‌مانند ایشان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

۵۶-

(مرتضی مفسنی کبیر)

پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول آیه‌ی «انّ الّذین آمنوا و عملوا الصّالحات اولئک هم خیر البریة» فرمودند: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و کسانی که از او پیروی می‌کنند، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۵۷-

(مرتضی مفسنی کبیر)

این‌که شخصیت‌های باتقوا و جهادگر و مورد احترام پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند، مربوط به «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرابی» است و بی‌بهره ماندن مردم از یک منبع مهم هدایت مربوط به «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر» است.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۲)

۵۸-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

تفسیرهای افراد به ظاهر مسلمان، باعث جهت‌دهی به افکار کسانی شد که از ائمه پیروی نمی‌کردند.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌ی ۹۰)

۵۹-

(مرتضی مفسنی کبیر)

ممنوعیت نوشتن حدیث مربوط به دوران پس از رحلت پیامبر (ص) می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۹ و ۹۳)

۶۰-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

هشدار قرآن کریم به مسلمانان عصر پیامبر (ص) گویای این است که «خطر انحراف از مسیر الهی و دور شدن از جامعه توحیدی، حتی برای جامعه‌ای که به دست پیامبر (ص) بنا شده، وجود دارد.» این مفهوم از دقت در آیه‌ی «و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم...» مستفاد می‌گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

دین و زندگی (۳) (شاهد «گواه»)

۶۱-

(کتاب آبی)

ترجمه‌ی حدیث ثقلین: «من در میان شما دو چیز گران‌بها می‌گذارم: کتاب خدا و عترتم اهل بیتم را. تا وقتی که به این دو تمسک جوید، هرگز گمراه نمی‌شوید و این دو هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.»

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۶۲-

(کتاب آبی)

تشخیص «عصمت» برای انسان‌ها ممکن نیست؛ بنابراین، همان‌طور که پیامبر (ص) از طرف خدا معین می‌شود، تنها کسی که می‌تواند فرد شایسته‌ی مقام امامت را معرفی کند، خداست.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌ی ۶۲)

۶۳-

(کتاب آبی)

قلمرو اول رسالت، یعنی دریافت و ابلاغ وحی با وجود قرآن و حفظ آن در میان مسلمانان پایان می‌پذیرد. اما دو قلمرو دیگر به همان دلایلی که در زمان حیات ایشان ضروری بودند، پس از ایشان نیز ضروری است و ادامه می‌یابد.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌ی ۶۱)

۶۴-

(کتاب آبی)

پیامبر اکرم (ص)، با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی زمان خود، فعالیت‌های خودسرانه برای به دست گرفتن زمامداری و قدرت را پیش‌بینی می‌کرد. به همین علت، تمام تلاش خود را به کار می‌برد تا شخصیت ممتاز حضرت علی (ع) را به مردم بشناساند.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌ی ۷۷)

۶۵-

(کتاب آبی)

در آیه‌ی شریفه‌ی «و ان من شیعته لابراهیم: همانا ابراهیم از پیروان او (نوح) است»، حضرت نوح (ع) پیشوای حضرت ابراهیم (ع) خوانده شده و در آیه‌ی ۱۵ سوره‌ی قصص: «و دخل المدینة علی حین...»، عبارت «هذا من شیعته و هذا من عدوه»، شیعه‌ی حضرت موسی، طرفدار او خوانده شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۶۶-

(کتاب آبی)

پیامبر (ص) در سخنی خطاب به حضرت علی (ع) می‌فرماید: «مَثَلُ تُو و اَمَامَانِ از فرزندان تو، مثل کشتی نوح است: هر کس بر آن سوار شود، نجات یابد و هر کس سرپیچی کند، هلاک شود.» این سخن بیانگر ولایت ائمه (ع) و پیروی از ایشان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۶۷-

(کتاب آبی)

رسول خدا (ص) در حدیثی در مورد حضرت علی (ص) فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و کسانی که از او پیروی می‌کنند رستگارانند و در روز قیامت اهل نجات‌اند.»

در حدیثی دیگر نیز چنین می‌فرماید: «کسی که صبح خود را آغاز کند و در اندیشه‌ی رسیدگی به سایر مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۶ و ۸۲)

۶۸-

حضرت علی (ع) می‌فرماید: «نزد مردم آن زمان، کالایی کم‌بهارتر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آن‌گاه که بخواهد به‌صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند. در آن ایام، در شهرها، چیزی ناشناخته‌تر از معروف و خیر و شناخته شده‌تر از منکر و گناه نیست.»

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌ی ۸۷)

۶۹-

(کتاب آبی)

براساس عبارت: «و من ینقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئاً و سیجزی الله الشاکرین: و هر کس به عقب بازگردد، به خدا هیچ گزند و زبانی نرساند و خدا سپاس‌گزاران را پاداش خواهد داد»، ارج‌گزاران واقعی به نعمت رسالت، ثابت قدمان در پیروی از آرمان مقدس او در گذرگاه پر فراز و فرود تاریخ‌اند.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۷۰-

(کتاب آبی)

مفهوم به‌دست آمده از آیه‌ی کریمه‌ی «اقلم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان...» این است که یکی از نتایج مطالعه‌ی تاریخ گذشتگان، اندیشیدن (فینظروا) در فرجام کار آن‌ها (کیف کان عاقبة الّذین من قبلهم) به‌عنوان عبرت‌آموزی و پندگیری از نحوه‌ی عمل و رفتار آن‌هاست.

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

زبان انگلیسی (۳)

۷۱-

(علی شلوهی)

ترجمه‌ی جمله: «وقتی دچار دردسر شدم، تنها کسی که سعی کرد کمک کند که چه کار کنم برادر بزرگ‌ترم بود.»

تکات مهم درسی:

در جمله‌واره‌های اسمی بعد از کلمات پرسشی باید شکل جمله خبری باشد، بنابراین گزینه‌ی «۱» که حالت سؤالی دارد و گزینه‌ی «۴» که کلمه‌ی «what» را در آخر آورده، نادرست‌اند. از طرفی اگر بخواهیم بعد از کلمه‌ی پرسشی از فعل استفاده کنیم، این فعل باید به صورت مصدر با «to» باشد؛ بنابراین گزینه‌ی «۲» هم نمی‌تواند پاسخ ما باشد.

(گرامر)

۷۲-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «لطفاً اجازه بده من لپ‌تاپ را قرض بگیرم. قول می‌دهم از آن خوب مراقبت کنم.»

تکات مهم درسی:

فعل «take care» با حرف اضافه‌ی «of» می‌آید و یک فعل جانشدنی می‌باشد، بنابراین ضمیر مفعولی بعد از آن قرار می‌گیرد.

(گرامر)

۷۳-

(علی عاشوری)

ترجمه‌ی جمله: «الف: آیا شما به اخبار علاقمند هستی؟» «ب: بله، من به آن علاقمند هستم.»

تکات مهم درسی:

دقت کنید که حرف اضافه‌ی «interested»، «in» است و در ضمن «news» مفرد است.

(گرامر)

۷۴-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «اگر می‌خواهی معنی دقیق یک کلمه‌ی ناآشنا را بدانی، بهتر است آن را در یک فرهنگ لغت جست‌وجو کنی.»

تکات مهم درسی:

فعل دو کلمه‌ای جدا شدنی «look up» به معنای «جست‌وجو کردن لغت» است و چون برای «word»، به ضمیر مفعولی «it» نیاز داریم، فقط گزینه‌ی «۴» می‌تواند پاسخ این سؤال باشد. ضمناً «look for» به معنی جست‌وجو کردن، فعل جانشدنی است و ضمیر «it» نمی‌تواند بین فعل و حرف اضافه‌ی «for» قرار گیرد؛ و «look after» هم به معنی «مراقبت کردن» است که با معنی جمله سازگار نیست.

(گرامر)

۷۵-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «گفته می‌شود سیگار کشیدن مسئول ۹۰ درصد مرگ و میر ناشی از سرطان ریه است.»

(۱) ممکن

(۲) اخیر

(۳) مد روز

(۴) مسئول

(واژگان)

۷۶-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «کمکتان می‌کنم تا مشکلات مالی‌تان را حل کنید در صورتی که قول بدهید تا پایان این ماه تمام مبلغ پول را یک‌جا بپردازید.»

(۱) مقدار

(۲) نگرانی

(۳) میانگین

(۴) ارزش

تکات مهم درسی:

واژه‌ی «amount» به معنی «مقدار» در نقش ضمیر برای اشاره به پول به کار رفته است.

(واژگان)

۷۷-

(میلاد قریشی)

ترجمه‌ی جمله: «من فکر می‌کنم او کاملاً آگاه (هوشیار) است که تنها فردی است که در اداره مدرک دانشگاهی ندارد.»

(۱) آگاه، هوشیار

(۲) شرمنده

(۳) احمقانه

(۴) مشابه

توجه: کلمه‌ی «sorry» با حرف اضافه‌ی «of» به کار نمی‌رود.

(واژگان)

۷۸-

(شهاب اناری)

ترجمه‌ی جمله: «صداقت آقای پیترسن توسط همکاران وی مورد تردید قرار گرفت زیرا وی نتوانست توضیح دهد که چه‌طور در مدت زمان بسیار کوتاهی آن همه پول بدست آورده است.»

(۱) ممنوع کردن

(۲) تأثیر گذاشتن

(۳) آماده کردن

(۴) مورد تردید قرار دادن

(واژگان)

۷۹-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «من اعتقاد دارم که نحوه‌ی برخورد با شما در کار، مشکلات عاطفی و روانی بسیاری برای شما به وجود آورده است.»

(۱) موفق

(۲) با ارزش

(۳) شیمیایی

(۴) عاطفی

(واژگان)

۸۰-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «او مختصراً به عنوان یک روزنامه‌نگار کار کرد اما به زودی به عنوان یک نویسنده با داستان‌هایش درباره‌ی زندگی شهری مشهور شد.»

(۱) از لحاظ جسمی

(۲) از نظر ملی

(۳) احمقانه

(۴) مختصراً

(واژگان)

معنای کلماتی از متن:

elapse: سپری شدن	approximately: تقریباً
via: از طریق	chunk: تکه
storage area: منطقه‌ی ذخیره‌سازی	classifying: دسته‌بندی کردن
stimuli: محرک‌ها	cognitive psychologist: روانشناس شناختی
debate: بحث و گفتگو	optimize: بهینه‌سازی کردن

(میلاد قریشی)

۸۶-

ترجمه‌ی جمله: «بر طبق متن چگونه اطلاعات به STM منتقل می‌شوند؟»

(درک مطلب)

«آن‌ها از منطقه‌ی ذخیره‌سازی حسی فیلتر می‌شوند.»

(میلاد قریشی)

۸۷-

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "elapses" در پاراگراف ۱ از نظر معنایی به "passes" نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(میلاد قریشی)

۸۸-

ترجمه‌ی جمله: «تمامی موارد به‌عنوان جایی که در آن خاطرات ذخیره می‌شوند ذکر شده به غیر از "maintenance area"»

(درک مطلب)

(میلاد قریشی)

۸۹-

ترجمه‌ی جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف ۲ به "George A. Miller" اشاره می‌کند؟»

(درک مطلب)

«برای ارائه کردن یک مثال از نظریه‌ی درباره‌ی ظرفیت و مدت زمان حافظه‌ی کوتاه مدت»

(درک مطلب)

(میلاد قریشی)

۹۰-

ترجمه‌ی جمله: «برای پاسخگویی به کدام‌یک از سوالات زیر اطلاعات کافی در متن وجود دارد؟»

«فرآیندهایی که در حافظه‌ی کوتاه مدت اتفاق می‌افتد، چه هستند؟»

(درک مطلب)

معنای کلماتی از متن:

rather: نسبتاً، تا حدی	observational: مربوط به مشاهده	situation: موقعیت	common: معمول، رایج
observant: تیز بین، هوشیار	relate: ربط دادن	concentrate on: تمرکز کردن بر	conscious effort: تلاش آگاهانه
unfamiliar: ناآشنا	train: تربیت کردن، آموزش دادن	glimpse: نگاه اجمالی، نگاه گذرا	regular: منظم، مرتب

(علی شلوهی)

۸۱-

(۲) فهمیدن

(۱) تقللاً کردن

(کلوز تست)

(۴) آماده کردن

(۲) اتفاق افتادن

(علی شلوهی)

۸۲-

(۲) به طور جسمی

(۱) واقعاً

(کلوز تست)

(۴) به طور مختصر

(۲) به سرعت

(علی شلوهی)

۸۳-

(۲) مقدار زیاد

(۱) مقدار بسیار کم

(۴) تعداد کم

(۲) مقدار کم

تکنیکی مهم درسی:

با توجه به این که "seconds" اسم جمع قابل شمارش است، فقط با "a few" می‌تواند به کار رود. بقیه‌ی گزینه‌ها با اسم غیرقابل شمارش به کار می‌روند. (کلوز تست)

(علی شلوهی)

۸۴-

(۲) گام

(۱) خدمت

(کلوز تست)

(۴) جزئیات

(۲) علاقه

(علی شلوهی)

۸۵-

(۲) ذهن

(۱) رویداد، حادثه

(کلوز تست)

(۴) حالت، مورد

(۲) مقدار

ریاضی سال سوم

-۹۱

(امیر زراندوز، خانواده‌ی تابع‌های خطی، صفحه‌ی ۳۷ و ۳۸)

خط $y = 1 \cdot x$ از مبدأ می‌گذرد (چون عرض از مبدأ آن صفر است). لذا برای آن که دو خط مذکور هم خانواده باشند خط $y = \Delta x - 6k + 8$ نیز باید از مبدأ بگذرد؛ بنابراین عرض از مبدأ آن را مساوی صفر قرار می‌دهیم:

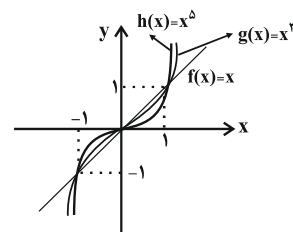
$$2y = \Delta x - 6k + 8 \xrightarrow{+2} y = \frac{\Delta}{2} x - 3k + 4$$

$$\text{مبدأ از مبدأ} \Rightarrow -3k + 4 = 0 \Rightarrow k = \frac{4}{3}$$

-۹۲

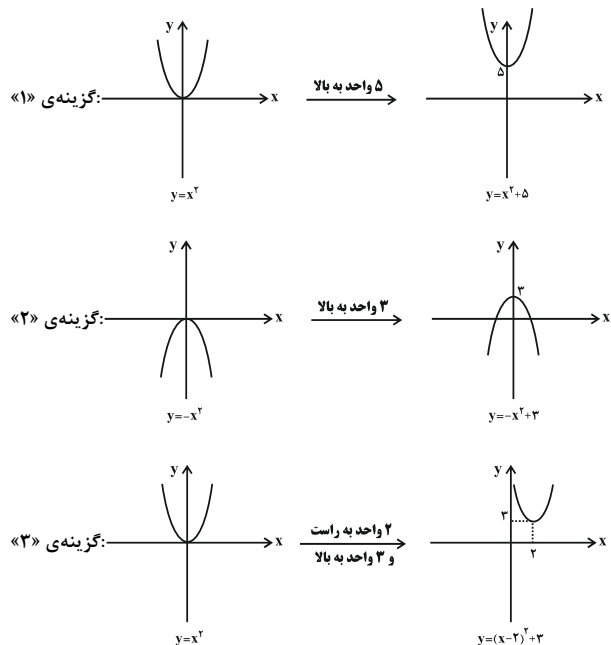
(امیر زراندوز، خانواده‌ی تابع‌های توانی، صفحه‌ی ۳۱ تا ۳۳)

مطابق شکل‌های زیر، نمودار توابع f ، g و h همگی از نواحی اول و سوم محورهای مختصات عبور می‌کنند.

-۹۳

(امیر زراندوز، رسم سهمی، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۹)

واضح است که فقط نمودار گزینه‌ی «۲» از هر چهار ناحیه عبور می‌کند. (رسم نمودار گزینه‌ی «۴» بر عهده‌ی خودتان)

-۹۴

(سیرممنبر طبیب‌زاره، حل معادله‌ی درجه دوم به روش تجزیه، صفحه‌ی ۵۴ تا ۵۹)

اگر $x = 2$ ریشه‌ی معادله باشد، در آن صدق می‌کند، بنابراین داریم:

$$x = 2 \Rightarrow 3(4) + 2a + 6 = 0 \Rightarrow 2a + 18 = 0 \Rightarrow a = -9$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 9x + 6 = 0 \xrightarrow{+3} x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow (x-1)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ x-2=0 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

-۹۵

(هاری پلاور، تشکیل معادله‌ی درجه‌ی دوم، صفحه‌ی ۵۴ تا ۵۷)

معادله‌ای که جواب‌های آن x_1 و x_2 باشد، به فرم کلی $k(x-x_1)(x-x_2) = 0$ نوشته می‌شود، داریم:

$$k(x-3)(x-\frac{1}{3}) = 0 \Rightarrow k(x^2 - \frac{1}{3}x + \frac{1}{3}) = 0 \xrightarrow{k=2} 2x^2 - \frac{2}{3}x + \frac{2}{3} = 0$$

-۹۶

(هاری پلاور، حل معادله‌ی درجه دوم به روش مربع کامل کردن، صفحه‌ی ۵۹ تا ۶۱)

در مرحله‌ی اول باید معادله را بر ضریب x^2 یعنی ۳ تقسیم کنیم و عدد ثابت را به سمت راست تساوی منتقل کنیم:

$$3x^2 - (2a-1)x + 1 = 0 \xrightarrow{+3} x^2 - \frac{(2a-1)}{3}x = \frac{-1}{3}$$

حال به دو طرف تساوی مجذور نصف ضریب x را باید اضافه کنیم:

$$\left[-\frac{(2a-1)}{6} \right]^2 = \frac{(2a-1)^2}{36} = \frac{1}{3} \Rightarrow (2a-1)^2 = 12$$

$$\Rightarrow 2a-1 = \pm\sqrt{12} \Rightarrow \begin{cases} 2a-1 = 12 \Rightarrow 2a = 13 \Rightarrow a = \frac{13}{2} \\ 2a-1 = -12 \Rightarrow 2a = -11 \Rightarrow a = \frac{-11}{2} \end{cases}$$

-۹۷

(عمید زرین‌کفش، حل معادله‌ی درجه دوم در حالت کلی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۷)

معادله را به روش کلی حل می‌کنیم:

$$\Delta x^2 - 22x + 8 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 5 \\ b = -22 \\ c = 8 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-22)^2 - 4 \times 5 \times 8 = 484 - 160 = 324$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-22) + \sqrt{324}}{2 \times 5} = \frac{22 + 18}{10} = \frac{40}{10} = 4 \\ x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-22) - \sqrt{324}}{2 \times 5} = \frac{22 - 18}{10} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \end{cases}$$

ریشه‌ی بزرگتر 4 و ریشه‌ی کوچک‌تر $\frac{2}{5}$

$$5t + 1 = 5 \times \left(\frac{2}{5}\right) + 1 = 2 + 1 = 3$$

-۹۸

(ممیز زرین‌کفش، حل معادله‌ی درجه دوم در حالت کلی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۷)

اگر مبین (Δ) معادله صفر باشد، معادله دارای ریشه‌ی مضاعف است.

$$x^2 + \sqrt{3}x + \frac{3}{4} = 0 \rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = \sqrt{3} \\ c = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow \Delta = (\sqrt{3})^2 - 4 \times (1) \times \frac{3}{4} = 3 - 3 = 0$$

مبین معادله‌های گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ مخالف صفر می‌باشد. (به عنوان تمرین بیشتر خودتان بررسی کنید.)

-۹۹

(فاطمه فویمیان، حل معادله‌ی درجه دوم در حالت کلی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۷)

زمانی معادله دارای دو جواب حقیقی متمایز می‌باشد که مبین (Δ) معادله مثبت باشد، در نتیجه داریم:

$$2ax^2 + 3x - 1 = 0 \rightarrow \begin{cases} a' = 2a \\ b' = 3 \\ c' = -1 \end{cases}$$

$$\Delta = b'^2 - 4a'c' \Rightarrow \Delta = (3)^2 - 4 \times (2a) \times (-1) = 9 + 8a \xrightarrow{\Delta > 0}$$

$$9 + 8a > 0 \Rightarrow 8a > -9 \Rightarrow a > -\frac{9}{8}$$

که با توجه به گزینه‌ها فقط $-\frac{8}{9}$ بزرگ‌تر از $-\frac{9}{8}$ می‌باشد پس به ازای $a = -\frac{8}{9}$ معادله دارای دو جواب حقیقی متمایز است.

-۱۰۰

(ممیز زرین‌کفش، حل معادله‌ی درجه دوم در حالت کلی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۷)

ابتدا مبین معادله یا Δ را به دست می‌آوریم:

$$ax^2 + (2a+1)x + (a+1) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} a' = a \\ b' = 2a+1 \\ c' = a+1 \end{cases}$$

$$\Delta = b'^2 - 4a'c' = (2a+1)^2 - 4 \times (a) \times (a+1) = 4a^2 + 4a + 1 - 4a^2 - 4a = 1$$

چون $\Delta > 0$ می‌باشد پس معادله دارای دو ریشه‌ی مختلف می‌باشد.

آرایه‌های ادبی

-۱۰۱

(رعنا اسری، قالب‌های شعر فارسی، صفحه‌ی ۴۶)

ردیف، همانند قافیه است و در جایی که شاعر نیازمند به آن باشد از پس قافیه بیان می‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه‌ی «۱»: عمده‌ترین درون‌مایه‌های شعر نیمایی عشق، سیاست و اجتماع است، تجربه‌ی شخصی شاعر موضوع کلی اشعار نیمایی است.
 گزینه‌ی «۲»: به علت الزامی نبودن قافیه و عدم برابری مصراع‌ها تشخیص وزن در شعر نیمایی سخت‌تر است اما شعر نیمایی مانند شعر سنتی موزون است.
 گزینه‌ی «۴»: نیما با انتشار شعر «افسانه» اولین گام جدی را در پدیدآوردن شعر نیمایی برداشت.

-۱۰۲

(اعظم نوری‌نیا، قالب‌های شعر فارسی، صفحه‌ی ۴۸)

تأفیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: نمناکش - غمناکش
 گزینه‌ی «۲»: گریبان - لغزان
 گزینه‌ی «۳»: پنهان - یکسان

-۱۰۳

(مینا توکلی‌نژاد، بیان، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: حافظ (مشبه) / سوسن (مشبه‌به) / به‌سان (ادات تشبیه) / ده‌زبان شدن (وجه شبه)
 گزینه‌ی «۲»: «لوح سینه» و «نقش غم»: تشبیه بلیغ اضافی
 گزینه‌ی «۴»: «من» [مشبه] ذره‌ی خاک (مشبه‌به) هستم: تشبیه بلیغ اسنادی

-۱۰۴

(سینا فاروق‌المسنی، بیان، صفحه‌ی ۶۵ و ۷۱)

بیت الف: گل خوش نسیم: استعاره‌ی مصرحه از معشوق / بلبل: استعاره‌ی مصرحه از شاعر
 بیت ب: رخ اندیشه: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص) / زلف سخن: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص)
تشریح سایر ابیات:
 بیت پ: آفتاب خوبان: استعاره‌ی مصرحه از یار / سایه‌ی عنایت: استعاره‌ی مکنیه
 بیت ت: ای دیو سپید، ای گنبد گیتی، ای دماوند: هر سه استعاره‌ی مکنیه (تشخیص) / دیو سپید و گنبد گیتی: استعاره‌ی مصرحه از دماوند
 بیت ث: اشک کباب و طغیان آتش: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص)

-۱۰۵

(ابراهیم رضایی‌مقدم، بیان، صفحه‌ی ۶۵ و ۷۱)

بیت گزینه‌ی «۳»: «تخم افشانی» استعاره‌ی مصرحه از کردار / «دهقان» استعاره‌ی مصرحه از انسان یا مخاطب شاعر
تشریح گزینه‌های دیگر:
 بیت گزینه‌ی «۱»: آرزو [مثل انسانی] ما را می‌کشاند (استعاره‌ی مکنیه و تشخیص) / «این سگ هرزه مرس» استعاره‌ی مصرحه از آرزو
 بیت گزینه‌ی «۲»: دست شب (استعاره‌ی مکنیه) / «آفتاب صبح امید» استعاره‌ی مصرحه از یار
 بیت گزینه‌ی «۴»: تاج زرین شهبان [مثل انسانی] چشم بر راه تو دارد (استعاره‌ی مکنیه و تشخیص) / «صدف» استعاره‌ی مصرحه از دنیا و «گوهر رخشان» استعاره‌ی مصرحه از انسان یا مخاطب شاعر

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۷)

۱۰۶-

(سپهر حسن‌خان‌پور، بیان، صفحه‌ی ۵۴)

همه‌ی ابیات صورت سؤال، به جز بیت «و» دارای تشبیهی با هر چهار رکن (مشبه، مشبه‌به، وجه‌شبه، ادات تشبیه) هستند. تشبیه بیت «و»، «سافر چون نگار» است که در آن وجه‌شبه حذف شده است.

۱۰۷-

(سپهر حسن‌خان‌پور، بیان، صفحه‌ی ۷۱)

گوش مه و کیوان: استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص

ایوان عشق: استعاره‌ی مکنیه از نوع غیر تشخیص

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مست شدن در و دیوار: استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص

گزینه‌ی «۲»: درگاه عشق: استعاره‌ی مکنیه از نوع غیر تشخیص

گزینه‌ی «۴»: رویدن از دل و جان: استعاره‌ی مکنیه از نوع غیر تشخیص

۱۰۸-

(سپهر حسن‌خان‌پور، بیان، صفحه‌ی ۵۹)

در بیت گزینه‌ی «۱» تشبیه بلیغ اسنادی وجود دارد تو حج و پیکار ما هستی.

در ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: «آتش عشق»، «سنبل ابرو» و «باران اشک» تشبیه بلیغ اضافی‌اند.

۱۰۹-

(فارج از کشور ۹۳ (با تغییر)، بیان، صفحه‌ی ۵۴ کتاب درسی)

در بیت گزینه‌ی «۳» چهار تشبیه به کار رفته است: شام زلفین / تو ای حورا صفت (تو که مثل حورا هستی) / چشمه‌ی چشم / دریا صفت (چشمه‌ی چشم مانند دریا پر از گوهر شود)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: تشبیه دل به سایه / خورشید رخ / تشبیه زلف به مشکین رسن (طناب)

گزینه‌ی «۲»: از اشک ندامت همانند مخزن گنج گهر شدم. / تشبیه خانه به صدف

گزینه‌ی «۴»: تشبیه سرشک به سیل

۱۱۰-

(کنکور سراسری ۹۴، بیان، صفحه‌ی ۵۹ کتاب درسی)

تشبیه بلیغ اسنادی: من آن شهرم / تو آن گنجی

تشبیه بلیغ اضافی: سیلاب محبت / ویرانه‌ی دل‌ها

۱۱۱-

(سعرالله زارع کاریزی، عصر قائم‌مقام، صفحه‌ی ۵۹ و ۶۰)

شرح داده‌شده مربوط به کتاب «مسالک‌المحسنین» نوشته‌ی «عبدالرحیم تبریزی» است.

۱۱۲-

(سعرالله زارع کاریزی، عصر هاتف، صفحه‌ی ۷۲)

«فروغی بسطامی» را باید واپسین شاعر طرز هاتف و مشتاق دانست که در شیوه‌ی غزل‌سرایی از سعدی و حافظ پیروی می‌کرد.

۱۱۳-

(ابراهیم رضایی‌مقدم، عصر صبا، صفحه‌ی ۸۱)

عبارت اول معرف «عبرت‌نامه»، عبارت دوم معرف «شهنشاه‌نامه» عبارت سوم معرف «گلشن صبا» و عبارت چهارم معرف «خداوندنامه» است.

۱۱۴-

(مینا توکلی‌نژاد، عصر هاتف، صفحه‌ی ۶۵ و ۶۶)

شاعران عصر هاتف غزل را نه بر شیوه‌ی صائب و کلیم که به سبک سعدی و حافظ و امیرخسرو می‌سرودند.

۱۱۵-

(مینا توکلی‌نژاد، عصر صائب، صفحه‌ی ۵۰ تا ۵۲)

اگر صائب را پهلوان شاعران سبک هندی در داخل ایران بدانیم، بیدل را می‌توان شهسوار سخن پارسی در قلمرو این زبان در خارج از ایران دانست.

۱۱۶-

(مینا توکلی‌نژاد، عصر هاتف، صفحه‌ی ۶۹ و ۷۰)

هاتف در سرودن ترجیع‌بند خود به نمونه‌های پیشین و از آن جمله ترجیع‌بند سعدی و ترکیب‌بند جمال‌الدین عبدالرزاق نظر داشته است.

مطلع ترجیع‌بند سعدی بیت زیر است:

«ای سرو بلند قامت دوست / وه وه که شمایل‌ت چه نیکوست»

بیتی که در گزینه‌ی «۴» آمده است: مطلع ترکیب‌بند جمال‌الدین عبدالرزاق است.

۱۱۷-

(میترا پاک‌نژاد، عصر صبا، صفحه‌ی ۷۶ تا ۷۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: در عصر صبا مهم‌ترین تغییر جغرافیایی در حوزه‌ی شعر و ادب، انتقال مرکزیت ادبی از اصفهان و شیراز به تهران بود.

گزینه‌ی «۲»: دیوان غزلیات و مثنوی طاق‌دیس از آثار ملا احمد نراقی است که با تخلص صفایی شعر می‌سرود.

گزینه‌ی «۳»: حاج ملّا هادی سبزواری متخلص به اسرار صاحب دیوان غزلیات بود.

۱۱۸-

(سپهر حسن‌خان‌پور، عصر صائب، صفحه‌های ۴۸، ۵۰ و ۵۲)

عبارت «ه» دربار‌ه‌ی بیدل و عبارات «الف» و «ج» دربار‌ه‌ی کلیم است. عبارت «ب» مربوط به صائب و عبارت «د» مربوط به کمال‌الدین اسماعیل است.

۱۱۹-

(کنکور سراسری ۹۳، عصر هاتف، صفحه‌ی ۷۰ و ۷۱ کتاب درسی)

ترجیع‌بند هاتف مشتمل بر پنج بند است و در همه‌ی بندهای آن از اقلیم عشق سخن می‌رود و با لحنی گرم و شورانگیز، آدمیان به گذشت و سعه‌ی صدر و تحمل عقاید مخالف و سرانجام توجه به حق به‌وجهی عارفانه دعوت می‌شوند.

۱۲۰-

(کنکور سراسری ۸۷، عصر صبا، صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی)

میرزا محمدتقی لسان‌الملک سپهر به اشاره‌ی استاد و مشوق خود، ملک‌الشعرا صبا، موازین و اصول شعر و شاعری را در «براهین‌العجم» گرد آورد. رواج این کتاب نشان داد که دیگر هر بازاری‌ای که قریحه‌ی شاعری یا تجربه‌ی عشقی داشته باشد، نمی‌تواند به مجرد همان احساس و طرز بیان خویش در شمار شاعران عصر خود درآید.

تاریخ ایران و جهان (۲)

۱۲۱-

(نازنین سنگستانی، آسیا در قرن نوزدهم، صفحه‌ی ۶۲ و ۶۳)

هدف شورشیان سپاهیان هند، بیرون راندن انگلیسی‌ها و کسب استقلال هند بود ولی سرانجام، انگلیسی‌ها با کمک مزدوران خائن محلی و با ایجاد دو دستگی در میان مسلمانان و هندوها، قیام را به‌طور وحشیانه‌ای سرکوب کردند. انگلیسی‌ها تعدادی از هندوها را به استخدام خود درآوردند که اینان مهم‌ترین وسیله برای سرکوب شورش‌های داخلی و مقابله با تهدیدات نظامی خارجی بودند.

۱۲۲-

(داود اورنگ، توکیبی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶ و ۸۸)

آلمان به دو دلیل از فرانسه و در نهایت، در جنگ بزرگ شکست خورد: ۱- استفاده‌ی انگلیسی‌ها از تانک که سلاح جدیدی بود علیه آلمانی‌ها ۲- کمک قوای تازه نفس آمریکا به فرانسه. پس از صلح ورسای متفقین مجارستان را از اتریش جدا کردند و به آن استقلال دادند. در جنگ جهانی اول از هواپیمای نظامی و تانک و در جنگ جهانی دوم برای اولین‌بار از بمب اتم استفاده شد.

۱۲۳-

(علی‌مهمد کریمی، جهان در میان دو جنگ، صفحه‌ی ۷۹ تا ۸۲)

استالین پیش از جنگ دوم جهانی، تصمیم گرفت با هیتلر بر سر مسأله لهستان سازش کند. در نتیجه شوروری و آلمان ضمن عقد قرارداد محرمانه عدم تجاوز، لهستان را بین خود تقسیم کردند و مقرر شد که بعد از حمله هیتلر به لهستان، ارتش شوروری از سمت شرق به این کشور حمله کند.

۱۲۴-

(داود اورنگ، جهان در میان دو جنگ، صفحه‌های ۷۹، ۸۰ و ۸۳)

استالین به خرده مالکان فشار آورد که املاک خود را به مزارع اشتراکی تحویل دهند و به‌عنوان کارگر کار کنند اما چون آن‌ها از این کار خودداری کردند، حدود ده میلیون نفر را کشت و عده‌ی زیادی را نیز به سیبری تبعید کرد. در فاصله‌ی دو جنگ جهانی، فقط سه کشور لیبریا، اتیوپی و آفریقای جنوبی در قاره‌ی آفریقا مستقل بودند. در اردن ملک عبدالله، فرزند شریف حسین، تحت سلطه‌ی انگلستان حکومت می‌کرد.

۱۲۵-

(علی‌مهمد کریمی، جنگ جهانی دوم، صفحه‌های ۸۵، ۸۸ و ۹۰)

سران دولت‌های متفق در کنفرانسی در سانفرانسیسکو اساسنامه‌ی منشور ملل متحد را به تصویب رساندند. با ورود ارتش نازی به فرانسه، دولت فرانسه به رهبری ژنرال دوگل سقوط کرد و مارشال پتن نخست‌وزیر شد. استالین به منظور کاهش فشار ارتش آلمان بر نیروهای شوروی بارها از متفقین خواسته بود نیروهای خود را در فرانسه پیاده کنند.

۱۲۶-

(میبیه مهبی، عصر جنگ سرد، صفحه‌ی ۹۳ و ۹۵)

پس از جنگ جهانی دوم دولت آمریکا با کمک‌های مالی و فنی خود به کشورهای آسیب دیده اروپای غربی به بازسازی اروپا پرداخت تا مانع نفوذ کمونیسم در این کشورها شود. اصل چهارم ترومن در کشورهای خاورمیانه اجرا شد و مارشال تیتو و فیدل کاسترو از رهبران جنبش غیرمتعهدها بودند که بعدها به این جنبش اضافه شدند.

تاریخ ایران و جهان (۲) (شاهد «گواه»)

۱۲۷-

(مبیه مبیی، عصر جنگ سرد، صفحه‌ی ۹۶، ۹۷ و ۹۹)

گفت‌گوهای محدود کردن سلاح‌های استراتژیک: سالت: بین نیکسون و برژنف
گفت‌گوهای کاهش سلاح‌های استراتژیک: استارت: بین یلتسین و جرج بوش (پدر)
در سال ۱۹۱۷ م. وزارت خارجه‌ی انگلستان در اعلامیه‌ی بالفور، با نظر صهیونیست‌ها
مبنی بر مهاجرت همه یهودیان جهان به فلسطینی موافقت شد. در کنفرانس اسلو
موجودیت اسرائیل توسط یاسر عرفات پذیرفته شد. سیاست گلاسنوست گورباچف به
برپایی نهضت‌های ناسیونالیستی در یوگسلاوی و اعلام استقلال جمهوری‌های واقع در
قفقاز و آسیای مرکزی از اتحاد جماهیر شوروی انجامید.

۱۳۱-

(کتاب آبی، آسیا در قرن نوزدهم، صفحه‌های ۶۲، ۶۵ و ۶۹ کتاب درسی)

مأموریت فرمانداران انگلیسی در هند: فرستادن هندیان به دانشگاه‌های انگلیس
روش کنگره‌ی ملی هند برای دست‌یابی به استقلال: تعقیب سیاست پرهیز از خشونت
پيامد جنگ اول تریاک برای چین: واگذاری بندر هنگ‌کنگ به انگلیس
دلیل شگفتی جهانیان در سال ۱۹۰۴: شکست روسیه از ژاپن

۱۲۸-

(مهری رهمانی، ایران در عصر صفویه، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷ و ۱۱۰)

میرداماد فلسفه‌ی ابن‌سینا را در قالب تازه‌ای احیاء کرد. اقدامات شاه عباس اول برای
سامان بخشیدن به اوضاع آشفته کشور عبارتند از:
۱- پایان دادن به سرکشی و طغیان امرای قزلباش ۲- انتقال پایتخت از قزوین به
اصفهان ۳- نوسازی سازمان سپاه صفوی ۴- بهبود اوضاع اجتماعی، اقتصادی و
فرهنگی از طریق ایجاد امنیت، آرامش و ثبات سیاسی ۵- انتصاب افراد با کفایت و در
عین حال گمنام به سمت‌های سیاسی، اداری و نظامی.

۱۳۲-

(کتاب آبی، جنگ جهانی اول، صفحه‌ی ۷۶ کتاب درسی)

این‌که عثمانی از کلیه‌ی مستعمراتش محروم شد از نتایج قرارداد ورسای نیست.

۱۳۳-

(کتاب آبی، جهان در میان دو جنگ، صفحه‌ی ۸۲ کتاب درسی)

جمهوری خواهان:

در سال ۱۹۳۱ م. آلفونس سیزدهم، پادشاه اسپانیا در اثر شورش جمهوری خواهان از
کشور گریخت و حکومت جمهوری در کشور برقرار شد.
شوروی و فرانسه طرفدار جمهوری خواهان بودند.
سلطنت طلبان:

یکی از سلطنت طلبان اسپانیا به نام مارشال فرانکو با پشتیبانی هیتلر و موسولینی و
به قصد تصاحب قدرت به اسپانیا رفت. مارشال فرانکو در اکتبر ۱۹۳۹ م. قدرت را به
دست گرفت.
آلمان نیز، مدرن‌ترین سلاح‌ها را به طرفداران فرانکو می‌داد.

۱۲۹-

(مبیه مبیی، ایران از سقوط صفویه تا پایان حکومت زندیه، صفحه‌ی ۱۱۳ تا ۱۱۵)

حکمرانی جنون‌آمیز محمود و اشرف افغان، اشغال بخش‌هایی از سرزمین ایران در
شمال و غرب توسط نیروهای روسیه و عثمانی و ناتوان بودن شاهزاده تهماسب دوم
در کنترل کشور سبب شد که این شاهزاده‌ی صفوی از نادرشاه کمک بگیرد. شاه
افشار بعد از ذخیره کردن غنایم هند در منطقه‌ی کلات خراسان، برای سرکوب
شورشیان عازم نواحی ترکستان و ماوراءالنهر شد.
کریم‌خان زند پس از اقامت کوتاه‌مدت در اصفهان و تهران، شیراز را به‌عنوان تختگاه
حکمرانی خویش انتخاب کرد.

۱۳۴-

(کتاب آبی، جنگ جهانی دوم، صفحه‌ی ۸۷ و ۸۸ کتاب درسی)

درباسلار دونیتس، به فرماندهان آلمان دستور داد تا تسلیم متفقین شوند.
استالین جنگ جهانی را یک جنگ میهنی اعلام کرد.
متفقین بعد از شکست خطوط دفاعی آلمان در فرانسه، پاریس را آزاد کردند.
سپس ژنرال دوگل به رهبری حکومت موقت فرانسه رسید.

۱۳۰-

(پریسا عباسیان، آسیا در قرن نوزدهم، صفحه‌ی ۶۴ و ۶۵)

تأسیس مدرسه‌ی دیوبند یکی از اقداماتی بود که بنیانگذاران آن می‌کوشیدند ضمن
توسعه‌ی معارف اسلامی و ایجاد پیوند و ارتباط بین مسلمانان، موقعیت ایشان را در
برابر هندوها و انگلیسی‌ها حفظ کنند و مانع از خودبیگانگی مسلمانان در قبال
فرهنگ غربی شوند.

۱۳۵-

(کتاب آبی، عصر جنگ سرد، صفحه‌ی ۹۷ کتاب درسی)

به قیام مردمی و سراسری مردم فلسطین که از سال ۱۹۸۷ م. شروع شده است،
انتفاضه می‌گویند. انتفاضه از لحاظ معنایی، معنی قیام علیه رخوت و رکود و مرحله‌ی
قبل از انقلاب است و اسرائیل از سال ۱۹۴۷ م. تشکیل شده است.

۱۳۶-

(کتاب آبی، عصر جنگ سرد، صفحه‌ی ۹۵ کتاب درسی)

تصویر مربوط جمال عبدالناصر رئیس‌جمهوری مصر و نهر و نخست‌وزیر هند از
پایه‌گذاران جنبش غیرمتعهدها است.

درخواست‌های اولیه بانیان کنگره هند عبارت بود از: رسمیت یافتن زبان هندی در
کنار زبان انگلیسی و انتخابی شدن نیمی از اعضای مجلس مقننه و مجاز بودن به
اظهار نظر در مورد بودجه‌ی کشور.

۱۳۷-

(کتاب آبی، ایران در عصر صفویه، صفحه‌ی ۱۰۴ تا ۱۰۸ کتاب درسی)
نوسازی سازمان سپاه صفوی: شاه عباس اول
پایان دادن به خودسری قزلباش‌ها: شاه تهماسب
شورش افغان‌های قندهار: شاه سلطان حسین

۱۳۸-

(کتاب آبی، ایران در عصر صفویه، صفحه‌ی ۱۱۰ کتاب درسی)
شیخ بهایی کتاب جامع عباسی را تألیف کرد.
علامه مجلس مجموعه عظیم بحارالانوار را تألیف نمود و ملاصدرا شیرازی نیز فلسفه
و حکمت را رونق بخشید.

۱۳۹-

(کتاب آبی، ایران از سقوط صفویه تا پایان حکومت زندیه، صفحه‌ی ۱۱۳ و ۱۱۴ کتاب درسی)
نادر: در دشت مغان حکومت را به دست گرفت، برای بازگرداندن آرامش به مرزهای
شرقی ایران به قندهار لشکرکشی کرد و مقارن شورش افغانان و سقوط اصفهان،
بربخشی از خراسان حکومت می‌کرد.

۱۴۰-

(کتاب آبی، ایران از سقوط صفویه تا پایان حکومت زندیه، صفحه‌ی ۱۱۶ کتاب درسی)
اقدامات کریم خان:
۱- سرکوب مدعیان و رقیبان داخلی
۲- ساختن اماکن تفریحی و مذهبی مانند باغ دلگشا، حمام و کیل، بازار و مسجد
وکیل
۳- تلاش برای بهبود تجارت خارجی از طریق بنادر خلیج فارس
۴- نظارت بر بازار و برقراری ثبات در قیمت کالاها مورد نیاز
۵- احترام به عالمان دینی و هنرمندان

جغرافیای (۲)

۱۴۱-

(بهر روز یبسی، با کوهستان آشنا شویم، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۵)
علت پدید آمدن یخرفت، فشار یخ بردارهای دره‌ها و بستر یخچال است و یخرفت‌ها از نظر
مواد تشکیل دهنده و اندازه کاملاً با یکدیگر متفاوت‌اند، در جلگه‌های اروپای شمالی، مرکزی و
ایالت متحده، قطعه سنگ‌های گرد و بزرگی موسوم به یخرفت‌های سرگردان یافت شده‌اند.

۱۴۲-

(آزاده میرزائی، تنوع زیستی در نواحی گرم و مرطوب، صفحه‌های ۷۶، ۷۹ و ۸۰)
جنگل‌های سلوا شامل سرزمین‌های پست آمازون در آمریکای جنوبی، سرزمین‌های
پست کنگو در آفریقا و یک ناحیه‌ی ساحلی است که از نیجریه به طرف غرب آفریقا
تا کشور گینه امتداد دارد. با حذف جنگل و توسعه یافتن رودخانه به حجم آبرفت
آن‌ها افزوده می‌شود. بومیان با آتش زدن بوته‌های جنگلی ستون‌هایی دود منتشر
می‌کنند که در تعقیب شکار برای بومیان بسیار مفید است و این عمل آسان متأثر از
شیوه زندگی آن‌ها که سبب تغییر کاربری جنگل‌های استوایی می‌شود، می‌باشد.

۱۴۳-

(آزاده میرزائی، تنوع زیستی در نواحی گرم و مرطوب، صفحه‌ی ۷۹)
برای کشاورزی نوبتی (متحرک) قطعه‌ای از جنگل را از هر گونه درخت پاک می‌کردند و پس
از آتش‌زدن آن را به مزرعه تبدیل می‌کردند. کاربری اولیه و اصلی جنگل عبارت است از:
تعدیل آب و هوا، تنظیم آب‌ها و تأمین زیبایی برای انسان.

۱۴۴-

(آزاده میرزائی، با کوهستان آشنا شویم، صفحه‌های ۴۹، ۵۱ و ۵۵)
عملکرد آب در قسمت بالا دست حوضه آبخیز به حمل مواد تخریب شده و حفر بستر
رود و در قسمت پایین دست به برجای ماندن آبرفت‌ها می‌انجامد. ایسلند در اقیانوس
اطلس شمالی در نتیجه جدایی و دور شدن صفحات پوسته زمین از یکدیگر ایجاد
شده‌اند. تأثیر جو بر سنگ‌های پوسته زمین به شکل‌های مختلف به متلاشی شدن
سنگ‌ها منجر می‌شود.

۱۴۵-

(بهر روز یبسی، انسان و کوهستان، صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)
در نواحی کوهستانی به دلیل شیب زیاد زمین و خاک نامناسب فعالیت‌های کشاورزی
محدود است و غرب آرژانتین، شرق استرالیا و نیمه غربی ایران برای پرورش گوسفند
مناسب هستند. اختلاف فشار بین نواحی کوهستانی و سرزمین‌های اطراف سبب
وزش بادهای محلی می‌شود.

۱۴۶-

(مهری رحمانی، فرسایش در بیابان‌های نواحی گرم و خشک، صفحه‌های ۶۷، ۶۸، ۷۱، ۷۲ و ۷۴)
الف) متداول‌ترین نوع تپه‌های ماسه‌ای، برخان است.
ب) چرای بیش از حد دام، کشت متمرکز غلات و در نتیجه از بین رفتن خاک، تهیه
هیزم از گیاهان چوبی، رشد زیاد جمعیت و کاهش سطح آب‌های زیرزمینی موجب
بیابان‌زایی می‌شود.
ج) با انتقال آب از نواحی مجاور و ساخت ذخایر آب در نواحی گرم و خشک داخلی
(مانند نواحی داخلی استرالیا) زمینه را برای استخراج انواع منابع معدنی فراهم شده
است.
د) بیشترین تأثیر سایش بادی بر سنگ‌ها در قسمت پایین و نزدیک به سطح زمین
است.

۱۴۷-

(مهری رحمانی، فرسایش در بیابان‌های نواحی گرم و خشک، صفحه‌ی ۶۸ و ۶۹)
شکل نشان دهنده تپه‌های ماسه‌ای طولی یا سیف می‌باشد و سایر ویژگی‌های ذکر
شده مربوط به متداول‌ترین نوع تپه‌های ماسه‌ای یعنی برخان است.

۱۴۸-

(میبیه مهبی، انسان و کوهستان، صفحه‌ی ۵۷ و ۶۰)
الف) رونق فعالیت‌های اقتصادی در نواحی جلگه‌ای دشت‌ها مرهون نواحی کوهستانی
مجاور است.
ب) برخی از این بادهای به علت سرعت زیاد، جهت ثابت وزش و مدت زمان طولانی
وزش در طول سال می‌توانند عامل تولید برق بادی باشند.
ج) عمق آب در دهانه‌ی فیورد و در محل اتصال به دریا کم ولی به طرف داخل خشکی
و دور از دریا زیاد است.

۱۴۹-

(صبیه مهبی، تنوع زیستی در نواحی گرم و مرطوب، صفحه‌های ۷۷، ۷۹ و ۸۰)
 پیچک‌ها آنقدر رشد می‌کنند تا به سطح بیرونی تاج جنگل می‌رسند و شاخ و برگ خود را روی آن پراکنده می‌کنند.
 اراضی جنگلی حدود ۱۱ میلیون کیلومتر مربع از سطح سیاره‌ی ما را می‌پوشانند که ۳۰ درصد آن در کشور برزیل، ۱۰ درصد در اندونزی و ۹ درصد در ژنرال قرار دارد.
 آبرفت‌ها بر شکل رودخانه‌ها، عمر مفید سدها و اکوسیستم‌های دریایی ساحلی و در نتیجه بر زندگی انسان آثار مهمی برجای می‌گذارند.

۱۵۰-

(فارج از کشور ۹۴، با کوهستان آشنا شویم، صفحه‌ی ۴۱ و ۴۲ کتاب درسی)
 کوه‌های شرقی استرالیا جزء کوه‌های جوان هستند که مرتفع، دنداندار، پرشیب، نوک تیز و با دره‌های عمیق هستند. کوه‌های جوان مربوط به دوره‌ی ترشیاری هستند.

جامعه‌شناسی (۱۷)

۱۵۱-

(هژبر ریمی، هویت، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)
 ملیت: هویت انتسابی و غیر قابل تغییر است.
 زمان تولد: هویت انتسابی و غیر قابل تغییر است.
 شغل: از ابعاد هویتی اکتسابی و قابل تغییر است.
 منزلت و احترام اجتماعی: از ابعاد هویتی انتسابی است که انسان توانایی تغییر آن را دارد. (اکتسابی)

۱۵۲-

(ساتاز ناری، هویت، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)
تشریح گزینه‌های دیگر:
 در گزینه‌ی «۱» کارمند ویژگی اجتماعی و سفیدپوست بودن ویژگی انتسابی است.
 در گزینه‌ی «۲» کشاورز و منزلت اجتماعی ویژگی اجتماعی و اکتسابی هستند.
تکلیف: منزلت و احترام اجتماعی از ویژگی‌های هویتی است که در ابتدای تولد به فرد انتساب می‌شود ولی قابل تغییر در طول زمان می‌باشد پس ویژگی انتسابی - اکتسابی است.
 در گزینه‌ی «۳» جنسیت ویژگی انتسابی و ایرانی بودن ویژگی اجتماعی است.

۱۵۳-

(ساتاز ناری، هویت، صفحه‌ی ۳۶)
 بخشی از هویت آگاهانه است، یعنی ما آن را می‌شناسیم یا آن که دیگران به آن پی می‌برند و آن را برای ما بازگو می‌کنند.

۱۵۴-

(فرهار تراز، هویت فردی و اجتماعی، صفحه‌ی ۳۸ و ۳۹)
 هویت اجتماعی بخشی از هویت است که شامل صفاتی است که ریشه در فرهنگ و جامعه دارند و جهان اجتماعی با فرهنگ و آگاهی مشترک شکل می‌گیرد.

۱۵۵-

(الوام میرزائی، هویت فردی و اجتماعی، صفحه‌ی ۳۹ و ۴۱)
 الف) ترشحات زیاد غده‌ی تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌گردد: ویژگی‌های جسمانی افراد بر خصوصیات روحی آن‌ها اثر می‌گذارد.
 ب) روایت «ما ضعف بدن عمّا قَوَّيْتِ عَلَيْهِ النَّيِّه: بدن نسبت به آنچه که نیست و عزم آدمی بر آن قوی شده باشد، احساس ضعف نمی‌کند»: برخی از امراض‌های جسمانی از طریق کمک گرفتن قوای روحی درمان می‌شود.
 پ) آیه ۴۱ سوره روم: «ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ»: در دریا و خشکی فساد به خاطر کارهای بد مردم، ظاهر گشت تا خدا به این وسیله بعضی از آثار کار بد را به ایشان بچشاند تا شاید بازگردند»: از نظر قرآن کریم برخی از کنش‌های اجتماعی انسان‌ها مبدأ فساد است که در خشکی و دریا به وجود می‌آید.

۱۵۶-

(فریرون ملای بیری، هویت فردی و اجتماعی، صفحه‌ی ۴۳)
 هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان خود شکل می‌گیرد و به تناسب هویت خود با جهان‌های دیگر تعامل می‌کند.

۱۵۷-

(هژبر ریمی، هویت فردی و اجتماعی، صفحه‌ی ۴۴ و ۴۵)
 هر جهان اجتماعی به تناسب آرمان‌ها، ارزش‌ها و مبانی اعتقادی خود با طبیعت مواجه می‌شود و نگاه جهان اسلام به طبیعت نگاهی توحیدی است که طبیعت را موجودی زنده می‌داند و انسان به‌عنوان خلیفه‌ی خدا وظیفه‌ی عمران و آبادانی آن را بر عهده دارد تا جایی که از حدود خداوند حکیم تجاوز نکند و نگاه جهان متجدد به طبیعت نگاهی دنیوی و این جهانی است که طبیعت را ماده‌ی خام و بی‌جانی می‌داند که انسان برای رفاه خود می‌تواند هرگونه تصرفی در آن بکند.

۱۵۸-

(فریرون ملای بیری، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)
 فرد در جهان اجتماعی متولد می‌شود که توسط نسل‌های قبل از او ایجاد شده است، به فرایندی که هر فرد را برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای تکوین و شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود جامعه‌پذیری می‌گویند.

۱۵۹-

(الوام میرزائی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۴۸ و ۴۹)
 انسان‌ها دارای اختیارند و همواره می‌توانند هویتی را که جامعه برای آنان در نظر گرفته است، نپذیرند یا آن‌که در مسیر قواعد و هنجارهای اجتماعی حرکت نکنند.

۱۶۰-

(فرهار تراز، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)
 هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد رفتارهای متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.
 مسئولیت برخی از مراتب امر به معروف و نهی از منکر به عهده‌ی همه‌ی افراد جامعه است و مسئولیت برخی از مراتب آن بر عهده‌ی سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

منطق

۱۶۱-

(مفهرسین امامی، اقسام تعریف، صفحه‌ی ۲۷)

تعریف به حد تام از «جنس قریب و فصل» تشکیل شده؛ مانند تعریف حیوان به «جسم نامی حساس» و تعریف به حد ناقص از «جنس بعید و فصل» تشکیل شده؛ مانند تعریف انسان به «جسم متفکر»

۱۶۲-

(ژیلا سلاپقه، اقسام تعریف، صفحه‌ی ۲۷)

رسم ناقص از یکی از جنس‌های بعید و عرض خاص تشکیل شده است؛ مانند تعریف مثلث به مقدار دارای سه زاویه که در آن مقدار، جنس بعید و دارای سه زاویه عرض خاص است.

۱۶۳-

(ژیلا سلاپقه، جایگاه قضیه در استدلال، صفحه‌ی ۳۳)

در قضایای شرطی به جای این که از چیزی خبر قطعی دهیم از شرط استفاده می‌کنیم. و در قضایای حملی خبری را به طور قطعی به یک موضوع نسبت می‌دهیم؛ بنابراین قضیه‌ی اول قضیه‌ای «شرطی» است و دو قضیه‌ی دیگر «حملی» هستند.

۱۶۴-

(فرهناز فان‌ممری، جایگاه قضیه در استدلال، صفحه‌ی ۳۰)

استدلال کردن چنان با سرشت انسان آمیخته است که از همان کودکی و قبل از آن که آموزش رسمی دیده باشد، متناسب با اطلاعات خود برای دیگران دلیل می‌آورد و بعدها این توانایی مانند توانایی‌های فطری دیگر مسیر تکاملی خود را می‌پیماید.

۱۶۵-

(فرهناز فان‌ممری، جایگاه قضیه در استدلال، صفحه‌ی ۳۴)

در قضایای حملی، موضوع کلمه‌ای نیست که همواره در ابتدا و اول جمله ذکر شود. هر چند به طور طبیعی انسان اول موضوع را می‌گوید و بعد محمول را به آن نسبت می‌دهد.

۱۶۶-

(ناهید پوهریان، اقسام قضایای حملی و شرطی، صفحه‌های ۳۶، ۳۰ و ۴۱)

قضیه‌ی «محصوره»، قضیه‌ای است که در آن موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه معینی نباشد و شامل افراد و چیزهایی متعدد شود؛ مانند: «هر انسانی بنده‌ی احسان است» قضیه‌ی «منفصل حقیقی» قضیه‌ای است که در آن، هم درست بودن دو طرف قضیه محال است و هم غلط بودن آن‌ها؛ مانند «کلمات در عربی یا معربند یا مبنی»، قضیه‌ی «منفصل مانع‌الجمع» قضیه‌ای است در آن محال است؛ هر دو طرف درست باشد اما می‌تواند هر دو طرف غلط باشد یا یک طرف درست و طرف دیگر غلط باشد؛ مانند «اجسام یا فلزی‌اند یا چوبی».

۱۶۷-

(یعنی مولتی، اقسام قضایای حملی و شرطی، صفحه‌ی ۳۶)

قضیه‌ی حملی از جهت «نسبت» به دو دسته‌ی «موجب» و «سالبه» تقسیم می‌شود.
توضیح نکات درسی:

منظور از نسبت، ارتباط و استناد محمول به موضوع قضیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: نشانه‌هایی که باعث می‌شوند دایره‌ی مصادیق مشخص شود «سور» نامیده می‌شود.

۱۶۸-

(ناهید پوهریان، اقسام قضایای حملی و شرطی، صفحه‌ی ۳۹)

قضیه‌ی «شرطی متصل» قضیه‌ای است که در آن به پیوستگی و اتصال یا عدم پیوستگی و اتصال دو نسبت حکم شده است؛ مانند قضیه‌ی «اگر شیخ مفید از فقهای شیعه باشد دارای فقه جعفری است». قضیه‌ی «شرطی منفصل» قضیه‌ای است که در آن به جدایی و انفصال دو یا چند نسبت حکم شده است؛ مانند «هوا یا ابری است یا آفتابی» که در این قضیه «بری بودن مشروط به آفتابی نبودن است».

۱۶۹-

(کنکور سراسری ۹۴، اقسام تعریف، صفحه‌ی ۲۷ کتاب درسی)

رسم ناقص از جنس بعید و عرض خاص تشکیل شده است و «جوهر»، جنس بعید جسم نامی محسوب می‌شود و جسم، جنس قریب آن.

۱۷۰-

(فارج از کشور ۹۲، جایگاه قضیه در استدلال، صفحه‌ی ۳۱ کتاب درسی)

محتوای قضایا ممکن است از راه‌های گوناگونی چون احساس، تجربه، حدس علمی و قرارداد به دست آید. اما با وجود این تفاوت‌ها، هنگامی که در قالب استدلال به کار می‌روند، از شکل خاص و ضوابط معین پیروی می‌کند.

فلسفه‌ی سال سوم

مبحث: نخستین فلاسفه‌ی بزرگ

۱۷۱-

(فرهناز فان‌ممری، صفحه‌ی ۳۶)

سقراط می‌گوید از چیزی که نداند که برایش سودمند است با زبان آور خوفی به دل راه نمی‌دهد و تنها از چیزهایی که به راستی می‌داند زبان آور است می‌هراسد مانند: بی‌اعتنایی به قانون.

۱۷۲-

(ژیلا سلاپقه، صفحه‌ی ۲۸ و ۲۹)

سقراط در جوانی «حرفه‌ی پدری» را دنبال کرد و در شهر گشت و گذار می‌کرد و می‌گفت از گشت و گذار مقصودی ندارم جز این که مردم را متقاعد سازم که ثروت را بر کمال نفس خویش ترجیح ندهند و ثروت فضیلت به بار نمی‌آورد و من کسی نیستم که برای پول سخن بگویم.

۱۷۳-

(زیلا سلاجقه، صفحه‌ی ۳۰)

ملتوس دو اتهام به سقراط وارد می‌کند: ۱- سخن از خدایی جدید و انکار خدایان ۲- گمراهی جوانان. از بین همه‌ی تهمت‌ها یکی او را بیشتر متخیر کرد و آن این بود که «سقراط سخنور توانایی است» سقراط ویژگی سخنان خود را در «ساده سخن گفتن می‌دانست و معتقد بود آنچه به زبان می‌آورد جز حقیقت چیز دیگری نیست و تنها حقیقت را بیان می‌کند».

۱۷۴-

(ناهید پوهریان، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۱)

از نظر سقراط وظیفه‌ی قاضی «تشخیص حق از باطل» است و وظیفه‌ی خود او در دادگاه راستگویی است و علت تهمت‌هایی که به سقراط زده بودند از نظر او «دانش خاصی بود که داشت».

۱۷۵-

(ناهید پوهریان، صفحه‌ی ۳۲)

سقراط برای فهم راز پیام سروش معبد دلفی به گفتگو با کسانی که مشهور به دانایی بودند می‌پرداخت و نادانی آن‌ها را آشکار می‌کرد و می‌فهمید که راز پیام سروش دلفی این بود که داناترین افراد کسی است که مانند سقراط بداند که هیچ نمی‌داند چون آن‌ها در ظاهر دانا بودند و در واقع بویی از دانایی نبرده بودند.

۱۷۶-

(مهمربین امامی، صفحه‌ی ۴۲)

سقراط در مبارزه‌ی علمی خود علیه سوفسطائیان که همه‌ی روش‌ها را امور نسبی می‌دانستند، کوشش می‌کرد تا با بحث‌های فلسفی دقیق نشان دهد که هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و «اگر به تعاریف اشیاء برسیم» به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: به نظر سقراط خودآگاهی از شرایط آگاه شدن نسبت به دیگر امور است.

۱۷۷-

(مهمربین امامی، صفحه‌ی ۳۲)

راز پیام سروش معبد دلفی این بود که نادانی ما را به ما بنمایاند و به گفته‌ی سقراط انتخاب وی مثالی بود برای آنکه بگوید: داناترین شما آدمیان، کسی است که همچون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.

۱۷۸-

(فرهناز فان مهمری، صفحه‌ی ۳۶ و ۳۷)

از دیدگاه سقراط هر کس بخواهد کاری انجام دهد اول باید بفهمد که «آن کار درست است یا نادرست» نه این که به مرگ می‌انجامد یا نه و هم‌چنین سقراط خطاب به آتنیان می‌گوید «گریز از مرگ دشوار نیست بلکه گریز از بدی دشوار است؛ زیرا بدی تندتر از مرگ می‌دود».

۱۷۹-

(کنگور سراسری ۹۲، صفحه‌ی ۳۵ کتاب درسی)

سقراط با استفاده از مثال‌هایی که برای مردم عامه مورد قبول بود، مانند: اسب و زین و لگام و ... در پی آن بود که از طریق علم و قدرت و عدالت به وجود خداوند برسد و بارها در دادگاه هلیاست اقرار داشت که به وجود خداوند معتقد است و خدایان دیگر را انکار می‌کرد.

۱۸۰-

(قارچ از کشور ۹۳، صفحه‌ی ۳۸ کتاب درسی)

سقراط در مقابل پیشنهاد فرار از زندان گفت: «یک حکیم به دنیا دلبستگی ندارد و آزادیگی و سربلندی خود را برای این که چند صباحی بیش‌تر زنده بماند فدا نمی‌کند و لذا من نیز اگر خواهان چند روز عمر بیش‌تر باشم، گویی خود را مسخره کرده‌ام، چون در گفتار از بی‌اعتنایی به دنیا دم زده‌ام و در عمل، خود را مشتاق توقف در آن نشان می‌دهم».

روان‌شناسی

۱۸۱-

(علی نوری، صفحه‌ی ۴۵ و ۴۹)

ویژگی رشد جسمانی دوره‌ی کودکی اول (۲ تا ۶ سالگی): افزایش مداوم و پیوسته‌ای در قد و وزن کودک پدید می‌آید به نحوی که تناسب بدنی کودک کم و بیش مانند بزرگسالان می‌شود. استفاده از سرنخ‌ها و نشانه‌ها برای بازیابی اطلاعات مربوط به دوره‌ی کودکی دوم رشد شناختی است.

۱۸۲-

(مهران افشاری، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹ و ۶۱)

به‌طور کلی، نظریه‌های رشد از سه نظر با هم تفاوت دارند اول از نظر تعریفی که از انسان ارائه می‌دهند، دوم نگاهی که به مفهوم رسش و یادگیری دارند و سوم طبقه‌بندی مراحل رشد. مرحله‌ی پیش‌عملیاتی پیازه (۲-۷ سالگی) با مرحله‌ی قبل از قراردادی کلبرگ مطابق است.

۱۸۳-

(علی نوری، صفحه‌ی ۴۶ تا ۴۹)

توجه ارادی و تمرکز مربوط به رشد شناختی می‌باشد. اما ربطی به دوره‌ی کودکی اول ندارد. توانایی‌های شناختی در سال‌های دبستان (کودکی دوم) به وجود می‌آید و در دوره‌ی نوجوانی رشد و پیشرفت پیدا می‌کند. برخلاف دوره‌های دیگر زندگی، رشد زیستی - اجتماعی در دوره‌ی دوم کودکی به‌طور کلی، یکنواخت و کم حادثه یا کم ماجراست. **تکانه:** شمارش اعداد و فهم اصول اساسی در اعداد از کودکی اول شروع می‌شود. اگرچه ممکن است به‌طور منظم این شمارش انجام نگیرد.

۱۸۴-

(ممبر ممرئی، صفحہ‌های ۴۰، ۴۲، ۴۵ و ۴۹)

هر یک از سلول‌های جنسی زن و مرد به تنهایی دارای ۲۳ کروموزوم هستند. عواملی نظیر مصرف داروها (تالیدومید، تنباکو، مواد مخدر، الکل) بیماری‌ها (سرخچه، سیفلیس) مواد شیمیایی (جیوه و سرب) و پرتونگاری‌ها نیز می‌توانند رشد جنین را دچار وقفه نمایند.

رشد کُند جسمانی در دوره‌ی کودکی دوم کودک را قادر می‌سازد که هرگونه مهارت حرکتی از قبیل شنا و شیرجه را به خوبی انجام دهد. برقرار نشدن هماهنگی بین دو نیم‌کره‌ی مغز از ویژگی‌های رشد جسمانی کودکی اول است.

۱۸۵-

(طاهره ممبری‌نیکو، صفحہ‌ی ۶۱ و ۶۲)

رشد اخلاقی در کودکان و نوجوانان بیشتر در نظریه لورنس کلبِرگ مطرح شده است و ۲ دوره اصلی را پیشنهاد کرد که شامل دوره قبل از قراردادی، دوره قراردادی و دوره مافوق قراردادی است. طبقه‌بندی کلبِرگ را درباره‌ی تفاوت‌های جنسی نمی‌توان به‌کاربرد زیرا دختران و پسران به امور متفاوتی اهمیت می‌دهند.

۱۸۶-

(کنگور سراسری ۹۲، صفحہ‌ی ۵۰ کتاب درسی)

آموزش زبان دوم به کودک معمولاً زمانی بیش‌تر موفق خواهد بود که کودک زبان اول را به‌خوبی فراگرفته باشد. به همین دلیل، ۴-۵ سالگی شروع خوبی برای آموزش زبان دوم است. البته باید دانست که میزان موفقیت در آموزش زبان دوم، از یک کودک به کودک دیگر یا از پدر و مادر و معلمی به پدر و مادر و معلمی دیگر و نیز از برنامه‌ای به برنامه‌ی دیگر متفاوت است.

۱۸۷-

(طاهره ممبری‌نیکو، صفحہ‌ی ۶۳)

مهم‌ترین ویژگی رشد روانی - اجتماعی در دوره‌ی نوجوانی دسترسی به تعریفی از خود و دست‌یابی به هویت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کسب هویت عمدتاً در دوره نوجوانی و در پاسخ به سؤال من کیستم؟ رخ می‌دهد. که مهم‌ترین ویژگی رشد روانی - اجتماعی در نوجوانی است.

گزینه‌ی «۳»: رشد شناختی به تفکر، یادگیری و یادآوری مربوط می‌شود که در همه دوره‌های سنی به تناسب رخ می‌دهد. سن بلوغ بعد از دوره‌ی کودکی دوم فرامی‌رسد.

گزینه‌ی «۴»: بلوغ و رسش جنسی سبب تغییرات گسترده در افراد می‌شود. که ابعاد مختلف جسمی و روانی را دربر می‌گیرد.

۱۸۸-

(سیدرضا میرقانی، صفحہ‌ی ۵۷)

مهم‌ترین توانایی دوره‌ی رشد شناختی در نوجوانی توانایی فراشناختی است که عبارتند از تفکر درباره‌ی تفکر.

۱۸۹-

(کنگور سراسری ۸۳، صفحہ‌ی ۶۱ کتاب درسی)

در دوره‌ی قراردادی، فرد استانداردها و حقوق اجتماعی را در ارزش‌های اخلاقی در نظر می‌گیرد لذا استدلال اخلاقی بر مبنای منفعت اجتماعی است.

۱۹۰-

(صفیہ سقانی، صفحہ‌ی ۵۹ تا ۶۱)

کودکان قبل از دبستان خیلی سریع به این باور می‌رسند که دولفین‌ها ماهی هستند؛ زیرا می‌بینند که ماهی‌ها در آب زندگی می‌کنند و باید با دلیل به این نتیجه برسند که دولفین‌ها ماهی نیستند، بلکه پستاندارند و ممکن است کودکی را که این نظر را نپذیرند، مسخره کنند. اما نوجوانان با جمع‌آوری مدارک و شواهد اصلی در مورد پستاندار بودن دولفین‌ها به این نتیجه می‌رسند که دولفین‌ها پستاندارند. از خطرات تفکر درباره‌ی خود این است که ممکن است برخی از نوجوانان خودشان را از دیگران متفاوت ببینند زندگی قهرمانانه و دور از واقعیتی را برای خود تصور کنند.

اقتصاد (انتخابی)

۱۹۱-

(زهرا ممبری، تولید و بازار، صفحہ‌ی ۵۰ تا ۵۲)

ممکن است در بازار تنها یک تولیدکننده یا فروشنده وجود داشته باشد و یا در مقابل تنها یک خریدار وجود داشته باشد، به این وضعیت انحصار گفته می‌شود. این در حالی است که در بازار رقابتی تولیدکنندگان می‌کوشند، از یک‌سو با بهبود بخشیدن به کیفیت محصول خود، از سوی دیگر، با پایین آوردن قیمت، مشتریان بیش‌تری را به خود جلب کنند، در نتیجه مصرف‌کنندگان می‌توانند کالایی با کیفیت مناسب‌تر و قیمت نسبتاً پایین‌تر تهیه کنند.

۱۹۲-

(موشیرسارات قرشی، تولید و بازار، صفحہ‌ی ۴۴ تا ۴۸)

الف) سطح قیمت ۲۰۰ ریال را که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شوند، قیمت تعادلی می‌نامیم. وقتی که در بازار قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر برود، مازاد عرضه به وجود می‌آید. بنابراین مقدار ۷۸۰ واحد مازاد عرضه $(۷۸۰ = ۱۵۲۰ - ۲۳۰)$ به ازای قیمت ۲۳۰ ریال ایجاد می‌شود.

ب) نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش یافته و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد.

۱۹۳-

(مهری کلردان، تولید و بازار، صفحه‌ی ۳۶ تا ۳۹)

سطح قیمت ۸,۰۰۰ ریال که به‌ازای آن میزان عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شوند (۱۲۰۰ کیلو) قیمت تعادلی است.

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، به‌عنوان مثال ۱۰,۰۰۰ ریال، در بازار با مازاد عرضه‌ای (کمبود تقاضا) معادل ۸۰۰ کیلو (۸۰۰ = ۱,۶۰۰ - ۸۰۰) روبه‌رو می‌شویم.

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، به‌عنوان مثال ۴,۰۰۰ ریال، در بازار با کمبود عرضه‌ای (مازاد تقاضا) معادل ۱۹,۶۰۰ کیلو (۱۹,۶۰۰ = ۴۰۰ - ۲۰,۰۰۰) روبه‌رو می‌شویم.

اگر قیمت کالا در حال کاهش باشد، می‌گوییم به‌دلیل وجود مازاد (یعنی فزونی عرضه بر تقاضا)، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

۱۹۴-

(قارچ از کشور ۸۹، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۷۹ و ۸۰ کتاب درسی)

$$\text{ریال } ۱۸۰,۰۰۰ = \frac{۱۲}{۱۰۰} \times (۶,۵۰۰,۰۰۰ - ۵,۰۰۰,۰۰۰)$$

$$\text{ریال } ۳۳۷,۵۰۰ = \frac{۱۵}{۱۰۰} \times (۸,۷۵۰,۰۰۰ - ۶,۵۰۰,۰۰۰)$$

$$\text{ریال } ۱۹۸,۰۰۰ = \frac{۱۸}{۱۰۰} \times (۹,۸۵۰,۰۰۰ - ۸,۷۵۰,۰۰۰)$$

$$\text{ریال } ۳,۷۸۷,۵۰۰ = \frac{۲۵}{۱۰۰} \times (۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۹,۸۵۰,۰۰۰)$$

$$\text{ریال } ۵,۹۵۰,۰۰۰ = \frac{۳۵}{۱۰۰} \times (۴۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰)$$

$$\text{ریال } ۱۰,۴۵۲,۰۰۰ = ۱۸۰,۰۰۰ + ۳۳۷,۵۰۰ + ۱۹۸,۰۰۰ + ۳,۷۸۷,۵۰۰ + ۵,۹۵۰,۰۰۰$$

$$\text{ریال } ۳۱,۵۴۷,۰۰۰ = ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۰,۴۵۲,۰۰۰ = \text{مانده‌ی خالص ماهانه}$$

$$\text{ریال } ۳۷۸,۵۶۴,۰۰۰ = ۳۱,۵۴۷,۰۰۰ \times ۱۲ = \text{مانده‌ی خالص سالانه}$$

با توجه به عبارت «نسبت به مازاد» در جدول مالیاتی، نوع نرخ مالیاتی، تصاعدی طبقه‌ای است.

۱۹۵-

(زهره مومری، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۶ تا ۶۸)

در اصول ۴۷ و ۴۹ قانون اساسی، ضمن محترم شمردن مالکیت مشروع که با رعایت قوانین کشور ایجاد می‌شود، بر مبارزه با ثروت‌اندوزی از روش‌های غیرقانونی و نامشروع و بازگرداندن ثروت‌های ناشی از این‌گونه اعمال، تأکید شده است.

۱۹۶-

(نسرین بیغری، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۸۳)

= هزینه‌ی استهلاک سالیانه
میلیون ریال ۵ = میزان پس‌انداز یا سرمایه‌گذاری جدید سالیانه

$$\text{هزینه‌ی استهلاک} = \text{قیمت اولیه} \times \frac{۱}{۲۵}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۲۵ = \text{قیمت اولیه} \Rightarrow ۵ = \text{قیمت اولیه} \times \frac{۱}{۲۵}$$

$$\frac{\text{ارزش دستگاه}}{\text{هزینه‌ی استهلاک}} = \text{عمر مفید} \Rightarrow \frac{\text{ارزش دستگاه}}{\text{عمر مفید}} = \text{هزینه‌ی استهلاک}$$

$$\text{سال } ۲۵ = \frac{۱۲۵}{۵} = \text{عمر مفید}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۷۵ = ۱۲۵ + ۵۰ = \text{قیمت جدید دستگاه}$$

$$\text{میلیون ریال } ۷ = \frac{۱۷۵}{۲۵} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه‌ی جدید}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۴ = ۷ \times ۲ = \text{هزینه‌ی استهلاک دو سال آخر}$$

۱۹۷-

(سارا شریفی، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۰، ۷۹، ۸۳ و ۸۴)

الف) بودجه‌سندی است که در آن از یک طرف، «مخارج عمومی به طور دقیق تعیین و طبقه‌بندی شده‌اند» و از طرف دیگر «درآمدهای عمومی که برای تأمین این مخارج باید وصول شوند»، مشخص شده است.

ب) در محاسبه‌ی مالیات بر اساس نرخ «تصادی طبقه‌ای»، با جزئی افزایش یا کاهش درآمد، مالیات به‌شدت تغییر نمی‌کند.

ج) علاوه بر بخش دولتی، بخش‌های «خصوصی» و «تعاونی» نیز مبادرت به سرمایه‌گذاری می‌کنند.

د) هزینه‌های «سرمایه‌گذاری زیربنایی»، لازمی تحقق و بهره‌برداری مطلوب از فعالیت‌های اقتصادی است.

۱۹۸-

(زهره مومری، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۵۸ و ۵۹)

فعالیت‌های دولت در عرصه‌ی اقتصاد را در دو محور عمده می‌توان بررسی کرد:

- ۱- عرضه‌ی کالاها و خدمات، مانند تحت پوشش قرار دادن برخی مؤسسات تولیدی و تجاری
- ۲- وضع قوانین و سیاست‌گذاری در اقتصاد، مانند در نظر گرفتن امتیازات و امکانات برای تشویق تولیدکنندگان به فعالیت بیش‌تر و تولید برخی کالاها

۱۹۹-

(سارا شریفی، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۸۲ تا ۸۴)

هزینه‌های جاری یا عادی عبارت‌اند از: ۱- هزینه‌های پرسنلی، ۲- هزینه‌های اداری و ۳- پرداخت‌های انتقالی.

هزینه‌های سرمایه‌ای یا عمرانی عبارت‌اند از: ۱- سرمایه‌گذاری‌های مولد، ۲- سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و ۳- سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی.

۲۰۰-

(مهری کلردان، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۵۹ و ۶۰)

الف) طرفداران اقتصاد آزاد معتقدند اگر دولت در حوزه‌ی عرضه‌ی کالاها و خدمات وارد شود و تصدی کارخانه‌ها، معادن و صنایع را در دست خود بگیرد، نمی‌تواند آن‌ها را به صورت کارآمد اداره کند.

ب) در حال حاضر، بسیاری از اقتصاددانان به ترکیب دو دیدگاه (طرفداران اقتصاد آزاد و طرفداران مداخله‌ی دولت) در عرصه‌ی اقتصاد و دستیابی به ترکیبی بهینه از دولت - بازار رأی می‌دهند.

ریاضی سال سوم (انتخابی)

۲۰۱-

(معلم بفرماید، خانواده‌ی تابع‌های خطی، صفحه‌ی ۳۷ و ۳۸) ابتدا شیب خط $2 = 5y - 3x$ را به دست می‌آوریم:

$$-5y = -3x + 2 \Rightarrow y = \frac{3}{5}x - \frac{2}{5} \Rightarrow m = \frac{3}{5}$$

خانواده‌ی تابع‌های خطی موازی به صورت $y = mx + k$ می‌باشد که $m = \frac{3}{5}$ و k هر عدد حقیقی دلخواه است. بنابراین:

$$y = \frac{3}{5}x + k$$

۲۰۲-

(معلم بفرماید، خانواده‌ی تابع‌های توانی، صفحه‌ی ۴۱ تا ۴۳)

$$f(y)g(y) = (y)^m \times (y)^n = y^{m+n} = y^6 \Rightarrow y^{m+n} = y^6 \Rightarrow m+n = 6 \quad (1)$$

$$\frac{f(y)}{g(y)} = \frac{y^m}{y^n} = y^{m-n} \Rightarrow y^{m-n} = \frac{1}{4} \Rightarrow y^{m-n} = \frac{1}{y^2} \Rightarrow y^{m-n} = y^{-2}$$

$$\Rightarrow m-n = -2 \Rightarrow n-m = 2 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(y), (1)} \begin{cases} m+n=6 \\ n-m=2 \end{cases} \Rightarrow n=4, m=2$$

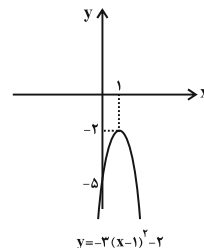
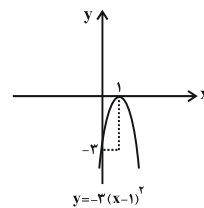
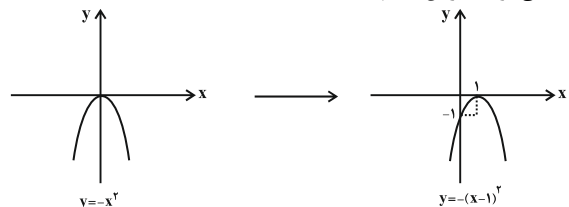
$$\Rightarrow f(x) = x^2, g(x) = x^4$$

$$\Rightarrow f(-2) + g(-2) = (-2)^2 + (-2)^4 = 4 + 16 = 20$$

۲۰۳-

(امیر زرنروز، رسم سهمی، صفحه‌ی ۴۵ تا ۴۹)

برای رسم نمودار تابع داده شده، کافی است نمودار تابع $y = -x^2$ را ۱ واحد به سمت راست، ببریم ضریب ۳ نمودار را فشرده‌تر می‌کند، و در نهایت نمودار ۲ واحد به پایین منتقل می‌شود، بنابراین داریم:

۲۰۴-

(هاری پلاور، خانواده‌ی تابع‌های توانی، صفحه‌ی ۴۱ تا ۴۳)

با توجه به نمودارهای تابع توانی در صفحه‌ی ۴۳ کتاب درسی اگر $0 < x < 1$ باشد،

داریم:

$$x < -x^2 < +x^3 < -x^4$$

۲۰۵-

(هاری پلاور، حل معادله‌ی درجه دوم، صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)

برای اینکه معادله‌ی درجه‌ی دوم دو ریشه‌ی قرینه داشته باشد، باید ضریب x صفر

شود:

$$m^3 - m = 0 \Rightarrow m(m^2 - 1) = 0 \Rightarrow m(m-1)(m+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m=0 \\ m=1 \\ m=-1 \end{cases}$$

مقادیر به دست آمده را در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$m=0: 0 \cdot (x^2) + 0(x) + 4 = 4 \neq 0 \text{ غ ق ق}$$

$$m=1: x^2 + 0(x) + 4 = 0 \Rightarrow x^2 = -4 \text{ غ ق ق}$$

$$m=-1: -x^2 + 0(x) + 4 = 0 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2 \text{ ق ق ق}$$

۲۰۶-

(معصومه آکبری صمدت، حل معادله‌ی درجه دوم، صفحه‌ی ۵۴ تا ۵۷)

اگر $\frac{3}{5}$ و $-\frac{1}{2}$ ریشه‌های معادله‌ی درجه دوم باشند، معادله به صورت زیر می‌باشد:

$$a(x - \frac{3}{5})(x - (-\frac{1}{2})) = 0 \Rightarrow a(x - \frac{3}{5})(x + \frac{1}{2}) = 0$$

$$\Rightarrow a \left(\frac{(\Delta x - 3)}{5} \times \frac{(2x + 1)}{2} \right) = 0 \xrightarrow{a=1} 1 \times \frac{(\Delta x - 3)}{5} \times \frac{(2x + 1)}{2} = 0$$

$$\Rightarrow (\Delta x - 3)(2x + 1) = 0 \Rightarrow 1 \cdot x^2 + \Delta x - 6x - 3 = 0$$

$$1 \cdot x^2 - x - 3 = 0$$

-۲۰۷

(معضومه اکبری صحت، حل معادله‌ی درجه دوم به روش مربع کامل کردن، صفحه‌ی ۵۹ تا ۶۲)

ابتدا طرفین معادله را به ضریب x^2 تقسیم می‌کنیم. سپس مربع نصف ضریب x را به

طرفین معادله اضافه می‌کنیم:

$$3x^2 - 4x - 5 = 0 \xrightarrow{\text{طرفین معادله تقسیم بر 3}} \frac{3x^2}{3} - \frac{4x}{3} - \frac{5}{3} = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{4}{3}x - \frac{5}{3} = 0 \xrightarrow{\text{مربع نصف ضریب } x \text{ را به طرفین اضافه می‌کنیم}} x^2 - \frac{4}{3}x + \left(\frac{1}{3}\right)^2 \left(\frac{-4}{3}\right)^2$$

$$= \frac{5}{3} + \left(\frac{1}{3}\right)^2 \left(\frac{-4}{3}\right)^2 \Rightarrow x^2 - \frac{4}{3}x + \frac{4}{9} = \frac{5}{3} + \frac{4}{9} \Rightarrow x^2 - \frac{4}{3}x + \frac{4}{9} = \frac{19}{9}$$

پس عدد $\frac{4}{9}$ را به طرفین معادله می‌بایست اضافه کنیم.

-۲۰۸

(ممد پور احمدی، حل معادله‌ی درجه دوم در حالت کلی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۷)

برای اینکه معادله‌ی درجه‌ی دوم دارای ریشه مضاعف باشد می‌بایست مبین

(Δ) معادله صفر باشد.

$$(m+1)x^2 - 2(m-1)x + m - 1 = 0$$

$$\begin{cases} a = m+1 \\ b = -2(m-1) \\ c = m-1 \end{cases} \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} ax^2 + bx + c = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow \Delta = (-2(m-1))^2 - 4(m+1)(m-1)$$

$$= 4(m-1)^2 - 4(m^2 - 1) = 4m^2 - 8m + 4 - 4m^2 + 4 = -8m + 8 = 0$$

$$\Rightarrow m = 1$$

-۲۰۹

(همید زرین‌کفش، حل معادله‌ی درجه دوم در حالت کلی، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۷)

معادله درجه‌ی دوم هنگامی جواب حقیقی ندارد که مبین (Δ) معادله منفی باشد،

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$\text{گزینه ۱: } x(5x+1) = 12 \Rightarrow 5x^2 + x - 12 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (1)^2 - 4 \times (5) \times (-12) = 1 + 240 = 241 > 0$$

معادله دو ریشه حقیقی متمایز دارد.

$$\text{گزینه ۲: } 3x^2 + 1 = 2x \Rightarrow 3x^2 - 2x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-2)^2 - 4 \times (3) \times (1) = 4 - 12 = -8 < 0$$

معادله ریشه حقیقی ندارد.

$$\text{گزینه ۳: } x^2 + 12 = 8x \Rightarrow x^2 - 8x + 12 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-8)^2 - 4 \times (1) \times (12) = 64 - 48 = 16 > 0$$

معادله دو ریشه حقیقی متمایز دارد.

$$\text{گزینه ۴: } 2x^2 = 7x - 3 \Rightarrow 2x^2 - 7x + 3 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-7)^2 - 4 \times (2) \times (3) = 49 - 24 = 25$$

معادله دو ریشه حقیقی متمایز دارد.

-۲۱۰

(همید زرین‌کفش، حل معادله‌ی درجه دوم به روش ریشه زوج، صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)

با استفاده از خاصیت ریشه زوج داریم:

$$(x+19)^2 = 4(30-7x)^2 \Rightarrow (x+19) = \pm 2(30-7x)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+19 = 2(30-7x) \Rightarrow x+19 = 60-14x \Rightarrow \\ x+14x = 60-19 \Rightarrow 15x = 41 \Rightarrow x = \frac{41}{15} \\ x+19 = -2(30-7x) \Rightarrow x+19 = -60+14x \Rightarrow \\ x-14x = -60-19 \Rightarrow -13x = -79 \Rightarrow x = \frac{79}{13} \end{cases}$$